

No "Liepkalnu" mājām
1941.g. 14.VI ir izsūtīts uz Sibīriju
šo māju saimnieks
Stanislavs Cunskis
(1882.g.-1943.g.)

Otrdiena ● 2019. gada 18. jūnijs

CENA tirdzniecībā 0,75 EUR

Piemin izsūtītos

4.

Foto - A.Kirsanovs

Vēl viena maza pateicība

Lai paliek mazai piemiņai. "Piemiņas zīmi ar mazu kristāliņu varēs glabāt, lai atceroties uz to paskatītos. Tā būs atmiņa arī bērniem un mazbērniem," pārliecināts biedrības prezidents Arnolds Ārvaldis Vērzemnieks (no kreisās). Svinīgajā pasākumā piedalījās arī Gunārs Plāters no Viļakas.

Maruta Sprudzāne

Pirms 33 gadiem notika baisā pasaules mēroga nelaime, kad uzsprāga Černobiļas AES reaktors, izmetot gaisā milzīga radioaktīvā piesārņojuma mākonī. Likvidēt avārijas sekas aizbrauca gandrīz miljons cilvēku, tostarp arī no Baltijas republikām. Godinot viņu nesavtīgo ieguldījumu, Latvijas valsts kā goda un cieņas apliecinājumu izveidojusi īpašas Černobiļas AES avārijas seku likvidēšanas dalībnieka piemiņas zīmes. Aizvadītajā ceturtdienā tās svinīgi pasniedza vairāk nekā trīsdesmit bijušā Balvu rajona iedzīvotājiem, klātesot iekšlietu ministram Sandim Ģirģenam.

Balvos ciemotās biedrības "Latvijas savienība Černobiļā" prezidents Arnolds Ārvaldis Vērzemnieks. Viņš atklāja, ka pēc Stradiņa slimnīcas uzskaites patlaban Latvijā ir 5914 černobīļieši. Vērzemnieks uzskata, ka patlaban ar likuma spēku ir nodrošināta pietiekami laba sociālā aprūpe un atbalsts avārijas seku likvidācijas dalībniekiem. Katru gadu maija

sākumā pārrēķina kaitējuma atlīdzību, un šogad katram Černobiļas invalīdam tā palielinājās no 20 līdz 30 eiro. Kaitējuma atlīdzības apmērs mēnesī sasniedz no 150 līdz 250 eiro. Vēl pienākas arī valsts sociālais pabalsts, kas visu laiku ir kāpināts un patlaban sasniedz 100 eiro, un aprēķinātā invalidu pensija. Černobīļiešus ik gadu aicina doties arī uz Stradiņiem veselības uzlabošanas nolūkā. Cik aktīvi viņi to dara, - atkarīgs no katra paša. Salīdzinot ar Baltijas kaimiņu republikām, Latvija ir soli priekšā sociālās aizsardzības ziņā černobīļiešiem, un tas ir arī liels biedrības nopelns.

Iekšlietu ministrs izteica cieņu un apbrīnu avārijas seku likvidācijas dalībniekiem uzsverot, ka tas ir neaizmirstams pasaules mēroga notikums, ko gan nevajadzētu vienmēr atcerēties kā traģēdiju. Tas ir arī pienākums dzīvot tālāk, mācīties no kļūdām, priecāties par dzīvi, runāt ar jaunāko paaudzi un atbalstīt viņu centienus.

Nākamajā
padugūnī

- "Saulei pretī mūžu ejot"
Aizvada senioru dziesmu un deju festivālu
- Koka dizaina priekšmeti
Griež ar lāzera superstaru

Orķestris no Kanādas koncertēs Balvos

No 26.jūnija līdz 13.jūlijam par godu Latvijas armijas un Neatkarības kara simtgadei Latvijā viesosies Kanādas Bruņoto spēku Centrālais orķestris, lai sadarībā ar Zemessardzes orķestri sniegtu koncertus Rīgā un Latvijas reģionos, tostarp 5.jūlijā plkst. 18.00 orķestris uzstāsies laukumā pie pieminekļa Latgales partizānu pulka kritušajiem karavīriem Balvos (Latgales partizānu pulka dibināšanas 100.gadadienas un Nacionālo bruņoto spēku dienas Balvos ietvaros).

Aicina nekavēties ar deklarāciju iesniegšanu

Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā esošā informācija liecina, ka ievērojama iedzīvotāju daļa, kuriem gada ienākumu deklarācija par 2018.gadu ir jāiesniedz obligāti, joprojām to nav izdarījuši. Tiem iedzīvotājiem, kuriem nodokļu reformas rezultātā radusies nodokļu

starpība, kas jāpiemaksā valsts budžetā, un tāpēc ir pienākums obligāti iesniegt deklarāciju, VID ir izsūtījis 82 833 uzaicinājuma vēstules gan Elektroniskās deklarēšanas sistēmā, gan papīra formātā. Ja personas kopējie gada ienākumi pārsniedz EUR 55 000, deklarācija obligāti jāiesniedz līdz šī gada 1. jūlijam.

Var pieteikties konkursam

Vēl līdz 28. jūnijam ir iespēja pieteikties Latvijas Meža īpašnieku biedrības rīkotajam konkursam "Sakoptākais mežs". Konkursa mērķis ir veicināt ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu un apzināt labas mežsaimniecības prakses piemērus privātajos mežos, kā arī veicināt sabiedrības izpratni par lauku kultūrvides saglabāšanu.

Īsziņas

Vārds žurnālistam

Zinaida Logina

Svētdien Daugavpils novada Višķos apmeklēja brīnišķīgu senioru dziesmu un deju festivālu "Saulē preti mūžu ejot". Runājot ar cilvēkiem, saklausīju atziņu, ka tas, kā jūtamies un izskatāmies, nāk no mums pašiem, no mūsu labajiem darbiem un domām. No *iekšījas*. No tā, kā milam sevi un citus. Daudzi mūspuses seniori sestdienā bija devušies uz novadu dienām Brīvdabas muzejā Rīgā. Agri cēlušies, vēlu pārradušies. Lai svētdien atkal agri celtos un dotos uz nākamajiem svētkiem. Un atkal vēlu pārbrauktu mājās. Viņi rod sev spēku karstā saulē mēģinājumos un koncertos dziedāt, dejot un muzicēt. Viņi nesaka, - grūti. Lai gan daudzi šādus brīžus izdzīvo sevī, nerādot to pārējiem, jo gadu nasta dažam tik skaistiem cipariem rakstāma. Vakara vadītājs Jānis Jarāns, sen atpakaļ skatītākās bērnu programmas "Miedzīņš nāk" vadītājs, tā arī atzinās, ka nesaprot, pa kuru laiku arī viņam pienākuši seniora gadi. Pēc koncerta domāju, ka tādu optimismu, izturību, radošumu un dzīvesprieku būtu jāiemācās arī jaunajai paaudzei. Ne visiem, bet tiem, kuri savā ikdienas sarunvalodā jo bieži iestarpina vārdu "grūti". Labklājības ministre kolektīvu vadītāju apsveikumos ierakstīja stiprinošus vārdus: "Mūžu vadot, būt pateicīgiem par katru baltu dieniņu, lai kāda būtu saule - glāstoša, dedzinoša, rotājoša vai kā rupjmaize."

Lai piepildās!

Latvijā

Pazūd nocirstie koki. Ciblas novadā pie Krievijas robežas tās ierīkotāji izcirtuši desmitiem hektāru meža, nesaudzējot arī īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, turklāt nozāģētie koki vairāku simtu tūkstošu eiro vērtībā ir pazuduši. Nocirsto koku vecums bijis ap 170 gadiem. Par koku nociršanu dabas liegumos paredzēta kriminālatbildība.

Briedim čempiona josta. Latvijas boksa zvaigzne Mairis Briedis svētdien iekļuva Pasaules boksa supersērijas otrās sezonas pirmā smagā svara kategorijā (līdz 90,7 kilogramiem) finālā. "Arēnā Rīga" viņš pusfinālā cīņā trešajā raundā ar tehnisko nokautu pārliecinoši uzvarēja poli Kšištofu Glovacki. Līdz ar to M. Briedis savā īpašumā ieguva Pasaules Boksa organizācijas čempiona jostu.

Noskaidro Latvijas sirdsdziesmu. 15. jūnijā Lielvārdē jau otro reizi tika noskaidrota Latvijas sirdsdziesma. Rembates parka brīvdabas estrādē par šo godu sacentās piecpadsmit dziesmas. Apkopojot LTV1 tiešraides skatītāju balsojuma rezultātus, par uzvarētāju kļuva grupas "Rumbas kvartets" solista Arta Šimpermaņa izpildītā dziesma "Strēlnieka vēstule meitenī".

Dzīvos Ogrē. Četru bijušo Valsts prezidentu nodrošināšana ar dzīvokli, eksprezidenta pensijas, sekretāri, transporti un apsardzes valstij 2018. gadā izmaksājusi vairāk nekā pusmiljonu eiro. Pēc Valsts prezidenta amata pamešanas Raimonds Vējonis dzīvos Ogrē, un viņa ikmēneša pensija būs 85% apmērā no prezidenta algas – 3 613 eiro.

Lāču daudzums palielinās. Sestdien ceļa posmā no Rūjienas uz Valmieru garābraucēji novērojuši lāčus. Sociālajos tīklos publicēts aculiecinieka video, kur ceļmalā braucošas mašīnas vēro divi nepieauguši lāči un vēlāk dodas dziļāk mežā. Valsts meža dienesta Medību daļas vadītājs Valters Lūsis komentē, ka konkrētie lāči ir bijuši ieinteresēti, bet nav bīstami, ja cilvēks nenonāk tuvā un agresīvā kontaktā ar tiem. Viņš atgādina, ka Latvijā ir tendence lāču daudzumam palielināties, lāči sastopami Centrālvidzemē un Austrumlatgalē.

Ziedojumu piešķir ar pašu uzņēmumu saistītām biedrībām. Zemkopības ministrijas paspārnē esošais Meža attīstības fonds sadalījis no "Latvijas Valsts mežiem" (LVM) saņemto ziedojumu – 800 tūkstošus eiro. Finansējumu saņēmis arī ar ziedotāju - "Latvijas Valsts mežiem" - cieši saistītais organizācijas. Finansējumu – 109 000 eiro saņēmusi gan biedrība "Zaļās mājas", kur LVM ir viens no dibinātājiem un tās darbinieks ir arī biedrības padomē, gan arī Latvijas Mežu sertifikācijas padome – 58 000 eiro.

(No portāliem tvnet.lv, apollo.lv, lsm.lv)

Bērzpils pagasta svētki

Par godu Ičas upei sarīko festivālu

8. jūnijā brīvdienu mājā "Līcītis", kur saimnieki Aija un Andrejs Iksteni, aizvadīti Bērzpils pagasta svētki.

Visas svētku norises notika Višķu ciemā. Šogad svētki neierasti, jo tos rīkojam par godu Ičas upei. Svētku iestrādes iesākās labu laiku pirms šī datuma, jo bija izsludināts vizuālās mākslas konkurss izstādei "Ičas upes pagātne, tagadne un nākotne". Dalībnieki bija Bērzpils vidusskolas un Gaigalavas pamatskolas skolēni. Tika iesniegti 32 darbi un divi plastikas darbi. Izstādes darbus apskatei izlikām brīvdienu mājas "Līcītis" teritorijā, bet pasākuma laikā apbalvojām pirmās trīs vietas.

8.-10. klašu grupā

Anda Anete Briede - 1. vieta par darbu "Ičas upes pagātne, tagadne un nākotne";

Jānis Dundenieks - 2. vieta par darbu "Iča";

Raivis Pugačs - 3. vieta par darbu "Tilts pār upi".

5.-7. klašu grupā

Valērija Borovikova - 1. vieta par darbu "Ičas pagātne, tagadne un nākotne";

Paula Maderniece - 2. vieta par darbu "Iča";

Marta Elizabete Čakārne par darbu "Dzīvā upe" (Ičas upes nākotne).

1.-4. klašu grupā

Lauris Seņka - 1. vieta par darbu "Atpūta pie Ičas";

Toms Naglis - 2. vieta par darbu "Lielais loms";

Gabriels Jaundžeikars - 3. vieta par darbu "Zivtiņu spēles".

Specbalvas plastikas darbiem

Aiva Zdanoviča par darbu "Ičas zivtiņas";

Sofija Estere Cālere par darbu "Ičas pagātne, tagadne un nākotne".

8. jūnija svētku rīts iesākās ar makšķerēšanas sacensībām, kurās izvilkti dažnedažādi lomī. Lielākais no tiem - 63 zivis. Vēlāk apmeklētāji piedalījās sporta aktivitātēs un orientēšanās sacensībās pa Ičas krastu. Par šīm aktivitātēm gādāja pagasta sporta pasākumu organizators Jānis Rakstiņš ar saviem palīgiem. Paralēli darbojās meistardarbnīcas: prievišu aušanas prasmes ierādīja Herunda Zuša, sappu ķerāju darināšanas tehniku - Sarmīte Krasovska un zīmējumus ar hennu - Eva Leone. Bērni varēja padraiskoties piepūšamajās atrakcijās. Ap dienas vidu pasākuma dalībniekus baudīt garšīgu zivju zupu aicināja galvenais pavārs Māris Lazdiņš ar savu komandu Kārli Gabrānu, Jāni Pugaču un Lāsmu Ziemeli.

Pēc tam sekoja laivošana pa Ičas upi maršrutā no tilta Višķu ciemā līdz tiltam, kas robežojas ar Gaigalavas pagastu. Par šo aktivitāti gādāja Biruta Bogdane, laivotājus reģistrēja Melita un Imants Madernieki. Pēc laivošanas visus dalībniekus ar autobusu līdz pasākuma vietai atvīzināja pagasta šoferītis Valdis Bogdāns. Jāpiebilst, ka autobuss no pagasta centra uz pasākuma vietu kursēja trīs reizes.

Vakarā izskanēja vakara koncerts "Upes un cilvēka stāsts", kurā piedalījās pagasta pašdarbības kolektīvi, Krišjāņu pagasta dāmu deju grupa, kā arī Līga un Gints Čivči. Par lielisku deju mūziku gādāja mūziķis Arnis Graps. Bērzpils pagasta svētkus "Ičas upes festivāls" noslēdza ar skaitu salūtu. Ar šo pasākumu mēs pateicām paldies Ičas upei, jo nekad Ičai nav svinēti svētki, bet mūsu upe to bija pelnījusi jau sen.

ANNA KRIVIŠA, Bērzpils pagasta kultūras darba organizatore

Svētki stiprina dzimtās puses mīlestību

SANTA KAŠA, Bērzpils vidusskolas skolotāja: - Vizuālās mākslas konkursa "Ičas upes pagātne, tagadne un nākotne" darbus vērtēju kopā ar Elīnu Raciborsku un pagasta pārvaldes vadītāju Birutu Bogdani. Darbus bija grūti izvērtēt, jo bērni bija centušies, iesniegto darbu bija vairāk nekā trīs desmiti. Darbos bērni bija attēlojuši Iču, makšķerniekus, zivtiņas, tiltu pār to, dabu apkārt upei, arī skolu un visu, ko ievērojuši un kas kuram ir miļš Bērzpils pagastā. Visaktīvākie bija tieši jaunāko klašu skolēni. Darbus iesniedza dažādās tehnikās, bija arī keramikas darbi. Šādi konkursi rosina bērnu izpratni par vietu, kur dzīvo. Palīdz ieraudzīt skaisto savā apkārtnē, ko ikdienā nepamana. Bērni spīgtāk apzina dzimto vietu un pauž tai mīlestību caur saviem radošajiem darbiem.

BIRUTA BOGDANE, Bērzpils pagasta vadītāja: - Pagasta svētkus rīkojam jau sesto gadu, un cilvēki tos gaida. Šogad remontējam estrādi, tāpēc radošajai komandai kopā ar kultūras darba vadītāju Annu Krivišu radās ideja svētkus rīkot jaukā vietā pie Ičas upes. Lai laivošana izdotos, to iepriekš izmēģinājām, tā mums pašiem bija novitāte. Mums jātuvinās dabai, jāizmanto tās bagātības, kas ir visapkārt. Prieks par konkursu, ko organizēja Jolanta Dundeniece, paldies visiem, kuri strādāja un atbrauca atpūsties.

Foto - J. Rakstiņš

Kurš ātrāk? Arī Jānis Jermacāns piedalījās atrakcijās par godu Ičas upei.

Foto - J. Rakstiņš

Medaļu dizainu izdomā paši. Bērzpīlētis Jānis Rakstiņš medaļu dizainā iekļāva pagasta logo, kurā ir arī Ičas upe, bet pašas medaļas darināja Daugavpilī.

Foto - J. Rakstiņš

Piedalās atrakcijās. Visas atrakcijas bija radošas, interesantas un saistītas ar ūdens tēmu, jo svētkus veltīja pagasta lielākajai upei.

Kā vērtējat Zemkopības ministrijas virzītos grozījumus atļaut tievāku koku ciršanu mežā?

Viedokļi

Virziens pareizs, bet netrūkst problēmjautājumu

KAZIMIRS ŠĻAKOTA, bijušais Latvijas Republikas mežu ministrs trīs valdībās

Šodien daļā sabiedrības valda viedoklis, ka Latvijā mežus izcērt pārāk daudz. Jāteic, šis jautājums nav viennozīmīgs, uz kuru nav vienotas atbildes. Ir vietas, kur meži aiziet bojā, jo koki ir pārāguši, īpaši baltalkšņu un apšu audzēs. Turklāt šādu vietu ir diezgan daudz – aptuveni ceturtdaļa no visiem privātajiem mežiem. Tas nozīmē, ka šīs mežu platības jau laikus vajadzēja nocirst un pēc tam apmežot ar vērtīgākām koku sugām, nevis ļaut nocirstajai platībai aizaugt ar krūmiem, kas nesniedz nekādu vērtību. Tāpat ir privātie meži, kuros, manuprāt, kokus cērt pārāk daudz.

Galvenokārt tas notiek ienākumu pēc-šodienas labuma gūšanai. Līdz ar to šajā ziņā jāatrod līdzsvars. Piemēram, ja valstij vai sabiedrībai šķiet, ka konkrētas vecas mežu audzes kaut kādu iemeslu dēļ jāzaglabā neskartas, valstij un tās iedzīvotājiem šī meža īpašniekam par to būtu jāmaksā. Pretējā gadījumā tiek aizskartas meža īpašnieka tiesības. Valsts un sabiedrība savu interešu dēļ nevar meža īpašniekam vienkārši uzlikt kaut kādus aizliegumus darboties viņam piederošā mežā. Gluži pretēji. Sabiedrībai jāsaka: "Saprotam, ka valsts un sabiedrības kopējo interešu rezultātā meža īpašnieks neiegūs peļņu, tādēļ mēs par to meža īpašniekam samaksāsim." Šobrīd Latvijā šāda kompensāciju sistēma nav izstrādāta. Tā ir attieksme, līdz kurai Latvijā vēl jānonāk. Kas attiecas uz valsts mežiem, tajos gada laikā klāt pieaug ap 8 miljoniem m³ koksnes, bet nocērt – ap 5,2 miljoniem m³. Tas nozīmē, ka pieaugums ir krietni lielāks par nocirsto koksnes daudzumu. Tādēļ, ņemot vērā visu iepriekš minēto, uzskatu, ka Zemkopības ministrijas virzītie grozījumi kopumā ir atbalstāmi. Tajā pašā laikā netrūkst problēmjautājumu. Piemēram, ja grozījumus apstiprinās, stāsies spēkā jauni mežu atjaunošanas noteikumi, kas uzliks papildus pienākumus mežu īpašniekiem. Piemēram, ja konkrētā meža platībā izcirtis priedes, egles un bērzus, šī vieta būs jāatjauno ar tādām pašām koku sugām. Turklāt līdzšinējo piecu gadu laikā tas būs jāizdara trīs gadu laikā. Meža īpašniekiem to paveikt būs finansiāli dārgāk. Arī pats esmu meža īpašnieks Viļakas novada Susāju pagastā un zinu, piemēram, cik grūti

pavasari dabūt nepieciešamos stādus. Tādēļ pamazām pāreju uz meža stādīšanu rudenī, kad iegūt stādus ir vieglāk. Turklāt izveidot jaunaudzi ir viena lieta. Pēc tam tā turpmākos trīs, četrus gadu citīgi jākopj. Tas nūdien nav viegls darbs. Kas attiecas uz vides organizāciju iebildumiem, ka līdz ar jaunajiem grozījumiem tiks ietekmēta mežu bioloģiskā daudzveidība un iznīcinātas tūkstošiem putnu ligzdu, vēlos uzsvērt, ka valsts mežus tas neskars. Valstij piederošos mežos galvenais ir tāme, cik lielu daudzumu koksnes drīkst izcirst, un ne vairāk. Savukārt privātajos mežos neredzu citu risinājumu, kā jau minēto kompensāciju mehānismu izstrādi, kad sabiedrība ar meža īpašnieku par konkrētās meža platības saglabāšanu norēķinās. Manuprāt, šis ir vienīgais saprātīgais risinājums, jo vides organizāciju un ministrijas nostāšanās kara pozīcijās neko nedos. Ir jānolīdzsvaro visu pušu intereses un jāpieņem politiski lēmumi, ko izdarīt, protams, nav viegli.

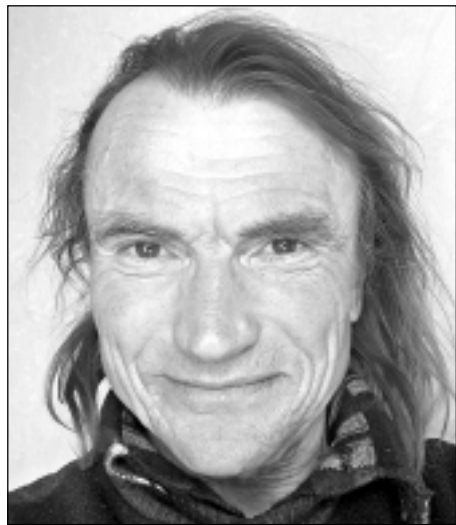
Jāpiebilst, ka katram ministram, uzsākot pildīt šī amata pienākumus, jābūt zināmām galvenajām vadlīnijām, redzējumam, ko viņš vēlas paveikt. Savukārt, kā to izdarīt, kļūst zināms ar laiku. Kad pildīju meža ministra pienākumus, lielākais izaicinājums bija, kad pieņēma politiskus lēmumus, ka Latvijas iedzīvotājiem atdos atpakaļ īpašumtiesības. Tas nozīmēja, ka aptuveni puse valstij piederošo mežu bija jānodod privātpašnieku rokās. Bija nepieciešams izstrādāt regulējumu, kā radīt jaunus privātpašniekus vai cilvēkiem atgriezt īpašumus, vienlaikus mežus neiznīcinot, bet tos

saglabājot nākamajām paaudzēm. Turklāt visā šajā procesā bija svarīgi atrast līdzsvaru, jo privātpašums cilvēkam dod ne tikai tiesības, bet uzliek arī pienākumus. Gāja raibi, bet aptuveni trīs gadu laikā iecerētais izdevās.

Kā šo gadu laikā mainījusies mežsaimniecības politika un vai tā iet pareizajā virzienā? Padomju laikos dažādās sfērās, tajā skaitā mežsaimniecībā, valdīja aizlieguma princips, kad cilvēki kaut kādas konkrētas lietas nevarēja darīt un izvērst savu darbību. Savukārt līdz ar PSRS sabrukumu aktuāls kļuva jautājums par izvēli, proti, ko un kā darīt? Arī meža dienestam Latvijā bija jāmaina domāšana un jāsaprot, ka šai struktūrvienībai jābūt kā iedzīvotāju palīgam, nevis jāpilda policejiska funkcija. Pagāja ilgs laiks, kamēr ikviens pierada pie šīm pārmaiņām. Galvenokārt problēma nebija likumdošanā, bet gan domāšanas maiņā.

Jāpiebilst, ka līdz pagājušā gada novembrim biju Latvijas Komerčbanku asociācijas konsultants, pārsvarā darbojoties kā padomdevējs Ministru kabinetā un Saeimā. Šobrīd šos pienākumus vairs nepildu. Pērn apmeklēju arī pirmo jaunievēlētās Saeimas sēdi. Jaunajā Saeimas sasaukumā nomainījušās divas trešdaļas deputātu. Sākotnēji Saeimas jaunais sastāvs neviens īpaši lielas cerības. Tomēr ir labāk, nekā tolaik šķita. Ja ir centība, iecerētais izdosies. Savukārt pašam meži joprojām ir liela vērtība. Arī strādājot bankā, šķiet, bijām pirmie, kuri izveidoja sistēmu, kādā veidā novērtēt mežu vērtību. Arī pastaigas pa mežu ir vienreizējas, ko kopā ar sievu esam īpaši iecienījuši darīt ziemas mēnešos.

Kokus cērt, lai iegūtu naudu un varu

VILIS BUKŠS, dabas pētnieks

Viļakas novada bibliotēkā šobrīd skatāma Viļakas Valsts ģimnāzijas 9. klases audzēkņu kolāžu izstāde "Latvijas vērtības alfabētā".

Latviešu alfabēta burtam 'K' bērni no Latvijas vērtībām izvēlējās KOKI. Mūsu tautai koks ir ne vien dzīvības un auglības simbols, bet arī dievība. Tas ir svētums, ko nevarēja saprast jezuīti pirms 400 gadiem, kad iznīcināja svētbirzis, un to nevar saprast daudzi jezuītu pēcteči mūsdienās, kuri cērt gan vecus, gan jaunus kokus. Starpība tikai tāda, ka jezuītu priesteri vecos un augstos kokus nocirta, aizbildinoties ar elku pielūdzēju dzīves uztveres iznīdēšanu. Bet šodien pie jaunākiem un tievākiem kokiem ķeras tikai tādēļ, lai piebāzītu savus naudas makus. Kā pirms 400 gadiem, tā arī tagad kokus cērt, lai iegūtu varu un naudu.

Zemkopības ministrijas atkārtoti virzītajos grozījumos Ministru kabineta noteikumos par koku ciršanu mežā, kuri ļauj Latvijā mežos cirst jaunākus un tievākus kokus, es saskatu tikai vēlmi iegūt lielāku peļņu. To, ka mūsu meži un koki ir dzīvas būtnes, kurās mājā tūkstošiem citu dzīvu būtņu, viņi nesaprot. Tāpat kā pirms

400 gadiem jezuīti nesaprata mūsu senču dzīvesziņu, tāpat tagadējie mežu izcirtēji negrib saprast Latvijā dzīvojošo saucienu pēc palīdzības. Mežu īpašnieki atsaucas uz to, ka reizē ar ciršanas noteikumiem tiek virzīti arī stingrāki mežu apsaimniekošanas noteikumi. Bet tas viss ir tikai tukšu salmu kulšana, jo šobrīd, pirms Vasaras saulgriežiem, kad ir dzīvības kulminācija, mežos skan zāģi un ruc traktori. Vai kāds to uzrauga un kontrolē, nezinu. Skumji.

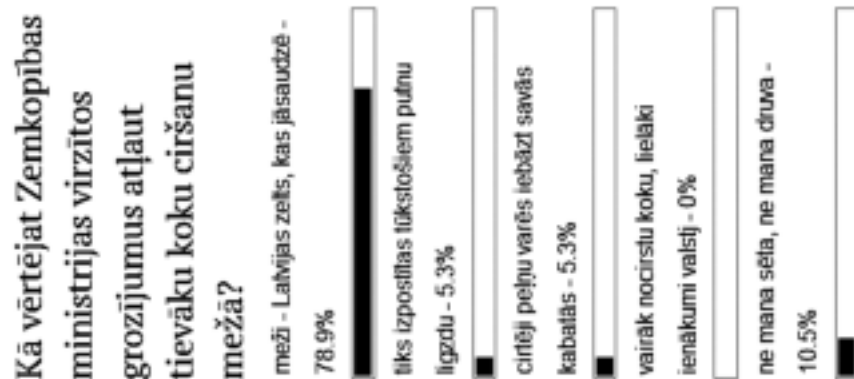
Kaut kur mediju telpā līdz manām ausīm nokļuva informācija par zemkopības ministra izteikumu, ka līdz ar Zemkopības ministrijas virzīto grozījumu pieņemšanu mežs kļūs kvalitatīvāks. Ko nozīmē 'kvalitatīvāks'? Vai to, ka mežā vairs nedzirdēsīm dzeguzi un pūču ūjošanu? Vai to, ka zem meža traktoru riteņiem paliks tikai grambas un dangainais ceļš? Vai to, ka, Jāņu nakts papardes ziedu meklējot, mēs

atradīsim celmus, uz kuriem sēž meža gars un raud par to, kas zudis?

Uzskatu, ka Zemkopības ministrijas grozījumi atļaut tievāku koku ciršanu mežā ir tikai tāds širmis, lai zem tā grozītu citas plašāki sabiedrībai neskaidras, bet mežu īpašniekiem izdevīgas lietas. Interesanti, ka ne tikai ministriju, bet arī pašvaldību līmenī jautājumus, kas iepriekš nav guvuši sabiedrības atbalstu, risina sasteigti un gandrīz vai pa kluso... Līdzīgi bija ar vecajiem skujkokiem pie Viļakas Romas katoļu baznīcas pagājušā gada nogalē. Ja pirms pieciem gadiem egļu nozāģēšana, pateicoties sabiedrības protestiem, tika apturēta, tad šoreiz tas notika ātri un gandrīz vai nakts tumsā. Protams, jezuītu pēctečiem koki traucē, jo nedod Dievs, ja tauta sāk atgriezties pie savām pamatvērtībām. Bet vērtības ir mūsu alfabētā! Tur ir gan Dievs, gan Daba, gan Darbs. Atliek tikai nosargāt!

Viedokļus uzskatīja A.Ločmelis un S.Karavoičika

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Piemin komunistiskā genocīda upurus

Pagājušās nedēļas nogalē visā Latvijā, tostarp mūspusē, atceres pasākumos, kas veltīti komunistiskā genocīda upuru piemiņai, godinājām aptuveni 16 000 Latvijas iedzīvotāju, kurus 1941.gada 14.jūnijā deportēja uz Sibīriju. Jāsecina, ka piemiņas pasākumos Viļakas un Rugāju novados klātesošo pulks nebija liels. Visticamāk, tas skaidrojams ar cilvēku aizņemtbu, lauku darbiem, kā arī izlaidumu laiku izglītības iestādēs.

Pie izsūtītā Staņislava Cunskas mājas Borisovā.
Novadpētniece Maruta Brokāne atzina, ka, lasot Staņislava lietu, redzējusi viziju, kā St.Cunskis tiek aizvests projām no mājām: "Atnāca svešie vīri ar plintēm rokās, deva laiku savākties. Staņislavs,

manuprāt, noņēma cepuri, zemu paklanījās savai zemei un devās nebūtībā. 1943.gadā viņa vairs nebija..."

Pie bijušās Žiguru dzelzceļa stacijas. Viļakas Novada muzeja direktore Rita Gruševa atzina, ka katru gadu paliek arvien mazāk un mazāk cilvēku, kuri var pastāstīt par traģiskajiem notikumiem pirms 68 gadiem. Savukārt novadpētniece Maruta Brokāne atgādināja, ka Žiguri savulaik bija vieta, kur sagaidīja un pavadīja vilcienus: "Tik tiešām Žiguri ir vieta, kas dzimusi, pateicoties dzelzceļam. Tā ir ne tikai kā maģistrāle caur ciematu, bet arī maģistrāle cilvēku dzīvēs, jo ietekmēja gan viņu darbu, gan mācības. Arī melnie datumī negāja secen Žiguriem. Piemēram, izsūtītā mežsarga Elmāra Gailiša lietā rakstīts, ka kratīšanā izņemta tahta, krēsli, galds, 8 dakšiņas, 8 naži. Lasot šos protokolus, šķiet, ārpriests, ka fiksētas pat dakšiņas..."

"Lai neatkārtotos." Prāvests Guntars Skutelis pie bijušās Vecumu dzelzceļa stacijas neslēpa, ka pagātni parasti cenšas neapraudāt un necilāt: "Bet ir izņēmumi, un šis ir tas izņēmums. Mēs pulcējamies nevis tāpēc, lai raudātu, bet lai atcerētos un lai tas neatkārtotos."

Piemin izsūtītos un kritušos darbiniekus. Žiguru meža muzeja vadītāja Anna Āze atgādināja, ka dzelzceļa darbinieki bija tie, kas pirmie uzzināja par plānoto cilvēku izsūtīšanu: "Viņi bija arī tie, kuri brīdināja citus, tostarp meža darbiniekus."

Viens no tā laika lieciniekiem.

Rugājos izsūtītos pieminēja to dienu aculiecinieks Nikolajs Priedītis, kurš pastāstīja, ka viņu arestēja 11 gadu vecumā, kad atradās ganos: "Vīrs, kurš mani arestēja, pēc neilga laika kopā ar jaunāko brāli pazuda bez vēsts. Kara lidmašīna uz viņiem, kas dzina konfiscētās govīs, uzmeta bumbu."

Atceres brīdis Rugājos. Rugāju Novada muzeja vadītāja Velga Vīcupa pastāstīja, ka Rugājos šobrīd dzīvo divi cilvēki, kurus izsūtīja 1941.gada 14.jūnijā: "Tā ir Margarita Stradiņa un Nikolajs Priedītis." Tāpat V.Vīcupa atklāja, ka, sazinoties ar Margaritu, viņa teikusi: "Pārdzīvots ir daudz. Zaudēts ir viss – mājas, dzimtene, ģimene. Uz tēva kapa Pokratas kapos viņa uzlikusi pieminēkli ar vārdiem: "Es sapņi par Dzimteni pagalvi likšu.""

Vecumos. Sliežu vairs nav, bet atmiņas, kā uzsvēra klātesošie, nekur nezudis.

Vēsture ir jāzina. Arnita Garā, kura atceres pasākumā Rugājos spēlēja saksofonu, sprieda, ka vēsture noteikti ir jāzina: "Mums jāsakā PALDIES tiem, kuri cīnījās par brīvu Latviju!"

Pie jaunākās atceres vietas. Rita Gruševa pie piemiņas plāksnes meža darbiniekiem Viļakā sprieda, ka, iespējams, šī nebūs pēdējā vieta, kur pieminēsīm vēstures līkločus. "Šo plāksni atklājam tikai pirms gada," viņa atgādināja.

Balvos veiktas divas unikālas operācijas

Ķirurgu komandas darbs

Kopš šī gada janvāra Balvu slimnīcā strādā un ķirurģijas nodaļu vada ārsts ANDIS PLĪKŠS. Nesen saņemta patīkama ziņa, ka Balvos veiktas divas unikālas operācijas, kādas iepriekš te nebija izdarītas. Laikraksts "Vaduguns" aicināja ķirurgu uz sarunu.

Atklājiet, kā nokļūvāt darbā Balvu slimnīcā?

-Pērnā gada nogalē tikos darba intervijā ar slimnīcu apvienības administrāciju. Tad arī vienojāmies par darba līgumu un es iepazinās ar Balvu un Gulbenes slimnīcām. Būtībā esmu rīdzinieks. Mana iepriekšējā darbavieta bija Cēsīs, esmu strādājis Limbažos, tā ka man ir zināma pieredze ķirurģijā. Esmu strādājis arī Lielbritānijā un privātklīnikās Rīgā.

Esmu mācījies arī ultrasonogrāfijas kursus. Patlaban Balvi kā ķirurgam man ir pamatdarbavieta, pēc līguma strādāju vienu slodzi un esmu sastopams gandrīz katru darbdienu.

Kāds, Jūsu skatījumā, ir šis ķirurģijas darba lauciņš Balvos?

-Būtībā plašs. Pusgada laikā te ir veiktas visas pacientiem nepieciešamās ķirurģiskās operācijas, kādas izdara arī citos reģionu centros. Pakāpeniski ir nokomplektēta ķirurģu darba komanda, pateicoties dežūrējošajiem rezidentiem, kuri aktīvi brauc strādāt uz Balviem no savām pamata darba un apmācību vietām universitātes slimnīcās Rīgā. Viņi strādā arī nodaļā, pieņem pacientus ambulatori. Būtībā rezidenti ir pilnvērtīgi ķirurgi, tikai viņiem jāstrādā sertificētu ārstu (manā un daktera Sorokina) uzraudzībā, kā to nosaka likumdošana. Balvos tāpat kopā ar dežūrķirurgiem strādājam astoņi ķirurgi, starp kuriem ir arī viena sieviete. Visi ķirurgi ir operējošie, lai gan ar dažādu pieredzi un specifisku darbības lauku, taču atbilstoši noteiktajam Balvu slimnīcas trešajam līmenim.

Kādas tad ir galvenās manipulācijas, ko izdara pacientiem Balvu slimnīcā?

-Tās ir žultsakmeņu operācijas, apendicīti, trūces, čūlu perforācijas, zarnu nosprostojumi, ir operēti arī onkoloģiski pacienti. Ļoti bieži ir asinsvadu patoloģijas pie aterosklerozes. Diemžēl ļoti daudz ir pacientu ar kāju, pēdu un pirkstu gangrēnām. Kā dakteris teikšu tieši – tā ir mūsu sabiedrības degradācijas pazīme. Teiksim, Holandē asinsvadu ķirurgi pat nenonāk līdz tādām operācijām pie aterosklerozes, kad šuntē asinsvadus vai liek protēzi, lai apietu nosprostoto asinsvadu vietu. Tagad izmanto modernas ārstēšanas metodes – stentēšanu u.c., kad asinsvados ieliek caurulītes, un pacienti līdz kāju gangrēnai un amputācijai praktiski nenonāk vai tas notiek ļoti reti. Mums Latvijā ļoti bieži izdara augšstilbu amputācijas, bet Holandē pacientiem tikai reti pirkstu vai pēdu amputācijas. Turklāt pacienti socializējas, atgriežas normālā dzīvē un nepaliek guļoši. Pie mums Latvijā tā ir milzīga problēma, sākot jau ar to, ka paši iedzīvotāji nepievērš uzmanību savai veselībai un nerūpējas par to. Ļoti liela negatīva ietekme ir kaitīgajiem ieradumiem, sevišķi smēķēšanai, narkotiku lietošanai, alkoholismam un tamlīdzīgi. Tad vēl ir arī garās rindas pie asinsvadu ķirurgiem, pie kuriem jābrauc uz Rīgu. Un vēl arī lokāla problēma – asinsvadu izmeklējumi. Tā ir datortomogrāfijas angiogrāfija (CTA) - asinsvadu izmeklējums ar kontrastvielu nosakot, kurā vietā ir kāju perifēro asinsvadu sašaurinājumi, potenciālās gangrēnas veidošanās riska vietas. Balvos šos izmeklējumus varētu veikt plānveida kārtā, taču tie nav valsts apmaksāti pakalpojumi.

Tas nozīmē, ka mūspuses pacientiem uz angiogrāfiju ir jābrauc uz Rīgu?

-Jā, vēl tuvākās medicīnas iestādes ir Rēzeknē un Valmierā. Iespējams, reģionu centros tas ir valsts apmaksāts pakalpojums, bet būs jāpagaida rinda. Vispirms, protams, jākonsultējas pie sava ģimenes ārsta. Man saskarsmē ar viņiem nācies dzirdēt, ka ģimenes ārsti dod nosūtījumus, taču cilvēki nevēlas braukt un izmeklēties. Pansionātos dzīvojošie reizēm ir pat daudz labāk izmeklēti, nekā citi iedzīvotāji.

Vai ir kāds noteikts vecums, kad jāsāk satraukties par iespējamu asinsvadu patoloģiju?

-Patoloģija var sākties arī jaunībā. Ir tāda slimība, ko sauc par endarterītu (agrīns asinsvadu iekaisums, kas strauji noved pie asinsvadu stenozes). Tas var notikt jau jaunībā, un tam var būt ļoti daudz iemeslu. Ja cilvēkam amputē kāju, viņš kļūst par pirmās grupas invalīdu, ko dažkārt DEĀK komisija pat nepiešķir, lai cik absurdi tas neizklausītos.

Ārsts ķirurgs Andis Pliksis. Gandrīz visas nedēļas darbdienu viņš aizvada Balvos. Te arī dzīvo un drīzumā iekārtosies viņam ierādītajā dienesta dzīvoklī. Nedēļas nogales pavada vai nu Rīgā, vai arī ģimenes locekļi atbrauc uz Balviem.

Vai veiksmīgi tiek izmantota februāra beigās Balvos atvērtā otrā operāciju zāle?

-Iekārtas ir nokomplektētas un darbojas. Problemātiska ir medicīniskā personāla nokomplektēšana, jo īpaši saistībā ar ķirurģisko un anestezioloģisko dienestu. Anesteziologs, operāciju māšas ir deficīts. Tādēļ operēt paralēli abās zālēs pagaidām nevar. Esam gatavi uzņemt jaunākos kolēģus un apmācīt viņus.

Pastāstiet saprotamāk par divām Balvos veiktajām operācijām, kas raksturotas kā unikālas un ko veicāt Jūs pats.

-Tās bija laparoskopiskas pēcoperācijas trūču operācijas divām pacientēm, izdarītas ar maziem griezieniem. Tika veikta pēcoperācijas trūces plastika, slēdzot trūces vārtus ar speciālu sintētisku ielāpu, ko liek vēdera dobumā no iekšpuses, lai pie tā nepieliptu zarnas. Vienai pacientei operācija ilga trīs stundas, otrai – divas ar pusī. Operācijai ir lielas priekšrocības – tās laikā redz visu saturu, kas ir trūces maisā, to var precīzi atdalīt un precīzi ielikt ielāpu. Tas viss nebūtu iespējams, ja laparoskopijas vietā pielietotu lielo griezienu. Abas bija pensijas vecuma kundzes, un, ņemot vērā blakussaslimšanas, viņas paturējām slimnīcā divas nakts. Taču gados jaunākus pacientus varētu laist mājās ātrāk.

Pašas par sevi laparoskopiskās operācijas Latvijā nav jaunums, taču Balvos, cik zinu, tādas bija pirmās. Cenšamies iespējami vairāk operēt tieši laparoskopiski, jo tā ir minimāli invazīva metode ar ātrāku pacienta rehabilitāciju. Plānojam arī attīstīt minimāli invazīvo ķirurģiju US kontrolē – žultsceļu drenāža, urīnceļu drenāža, arī kā daļu no vairāketapu ārstēšanas u.c.

Vai operācijas ir neatņemama ķirurģu darba ikdiena?

-Notiek gan plānveida, gan akūtās operācijas. Mēs varētu operēt arī onkoloģiskos pacientus un veikt vēl citas lielākas operācijas, taču Balvi ir trešā līmeņa slimnīca. Latvijā, atbilstoši MK 555. noteikumiem, ir piecu līmeņu slimnīcas. Tādēļ

jārēķinās ar faktu, ka valsts visus pakalpojumus pilnībā neapmaksās. Onkoloģiskās operācijas paredzētas Stradiņos, Gaiļezērā un reģionu centros, kur strādā paši pieredzējušākie ķirurgi. Mums Balvos svarīgs ir jautājums: vai Nacionālais veselības dienests pilnībā kompensē tās operācijas, kas te veiktas? Varu atklāt, ka Balvos šajos nepilnos sešos mēnešos narkozē izdarīto lielo operāciju skaits, kopā ar ginekoloģiskajām, ir ap 200.

Ko sakāt pacientam, ja viņam nepieciešamo operāciju Balvos neapmaksā?

-Tas ir komplikēts jautājums, kas līdz galam nav atrisināts. Tad ir jāmeklē un jābrauc uz citu medicīnas iestādi. Protams, mums Balvos arī ir maksas cenrādīs, bet līdz šim pacienti šo iespēju nav izmantojuši.

Vai vasaras mēneši ķirurgiem ir mierīgāks darba laiks?

-To gan grūti teikt. Ir akūtie slimnieki, kuru skaits ļoti svārstīgs. Drīzāk var salīdzināt nedēļu griezumā. Ir tādas, kad pacientu nāk ļoti daudz, kad operāciju zāli var atstāt pēc pusnakts, un atkal tādas, kad daudz mazāk darba. Nekad neko nevar paredzēt.

Kā jūtaties Balvos?

-Balvos jūtos labi. Esmu apradis ar darba pienākumiem un man ir nojausma, ko vēlos sasniegt. Balvos notiek arī pārvērtības, būs jaunas darba telpas, notiek vecās aparatūras nomaiņa. Gribo teikt, ka te ir ļoti laba reanimācija, kur strādā profesionāļu komanda. Ir mākslīgās nieres aparāts. Galvas traumu, insultu pacientus nekur nepārved, tos operē tepat, Balvos. Jā, tās ir smagas diagnozes, pēc tam mainās dzīves kvalitāte. Jāatzīst, ka ievēd ļoti smagus pacientus, kurus vairs nevaram glābt. Bet viņi arī citur nebūtu glābjami. Mēs cenšamies izdarīt visu, ko varam, bet ne vienmēr spējam. Ārstēšana mūsdienās, manuprāt, ir komandas darbs, kas spēj dot vislabākos rezultātus. Tie laiki, kad dakteris ar mazu koferti ieradās pie slimnieka, diagnosticēja un izārstēja, aizgājuši uz neatgriešanos.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Praktizējas starptautiskā uzņēmumā Turīnā

Lauž stereotipus par itāļiem un latviešiem

Pēc bakalaura studiju programmas "Pārvaldība un inovācijas" pabeigšanas Vidzemes Augstskolā, 2018.gadā iestājos un turpinu studijas maģistrantūrā, programmā "Biznesa vides vadība". Studiju laikā nepieciešams iziet praksi, ko šogad nolēmu realizēt Erasmus+ programmas ietvaros. Šī programma piedāvā iespēju studentiem mācīties un apgūt praksi dažādās valstīs.

Šobrīd atrodos Turīnā, Itālijā, un esmu prakticante starptautiskā uzņēmumā "WABCO", kurā tiek izstrādātas drošības sistēmas dažādiem smagajiem auto (*fūrām*) un autobusiem. Man ir ļoti paveicies nonākt šajā uzņēmumā, jo te strādā ne tikai pieredzējuši, bet arī ļoti zinoši cilvēki. Man pat gribētos teikt, - esmu starp ļoti viediem cilvēkiem. Ar to es domāju, ka viņi ir lieliski sava amata meistari, - viņiem piemīt prasme un gudrība, kā vajag komunicēt ar citiem cilvēkiem - gan kolēģiem, gan partneriem starptautiskā mērogā. Par itāļiem valda uzskats, ka viņi ir diezgan slinki un, kā jau siltajā piejūras daļā, par atpūtu vien domā. Cilvēki, kas strādā "WABCO", ir lielisks piemērs šī stereotipa laušanai. Šajā kompānijā cilvēki strādā rūpīgi un cītīgi. Dodoties uz šo uzņēmumu, man teica, ka es kā prakticante būšu "lētāis darba spēks", kuru mocīs līdz pēdējam. To, starp citu, man teica itāļi, kad ierados Itālijā. Taču realitāte ir pilnīgi cita. Ņemot vērā, ka studēju "Biznesa vides vadību", esmu prakticante finanšu nodaļā. Bakalaura grāds ir iegūts politikas zinātnē, un tādu spēcīgu pamatu finanšu jomā, uzsākot praksi, man nebija. Tomēr tas nekļuva par šķērslī, un prakses organizācijas pārstāvji, kuru pakļautībā šobrīd esmu, pacietīgi un ar entuziasmu mani izglīto. Ļoti liela daļa dokumentu rakstīti itāļiski, kas darbu neatvieglo, tomēr es mācos

un apgūstu jauno, tādēļ arī visi uzdevumi ir paveikti sekmīgi. Tieši šādas attieksmes dēļ, kas ir abpusēja, nedz pieredzes trūkums, nedz valodu dažādība, nedz kas cits var kļūt par šķērslī tiem, kuri kaut ko tiešām vēlas.

Atrodoties starp jaunajiem kolēģiem, jutos ļoti gaidīta. Komunikācijas valoda ir tikai angļu, tādēļ abām pusēm tas ir savā ziņā liels izaicinājums. Īpaši tādēļ, ka ikdienā uzņēmuma darbinieki ar citu valstu partneriem angļiski komunicē lielākoties elektroniski, bet runāt svešā mēlē ir kas cits. Kā kolēģi paši saka, esmu viņu iespēja trenēties un attīstīt savu angļu valodu. Kaut vai tādēļ, ka citā valodā nesaprotam viens otru. Viennozīmīgi, šī ir iespēja arī man attīstīt savas svešvalodas zināšanas. Es runāju arī krievu valodā un ne daudz zinu vācu valodu, taču viņi šīs valodas nepārvalda. Savukārt franču valodā, kurā runā daļa no itāļiem, kompetenta neesmu es.

Maldīgs ir uzskats, ka Itālijā liela daļa iedzīvotāju runā angļu valodā. Tā nav. Turīna atrodas Itālijas ziemeļu daļā, kas vienlaikus ir arī Itālijas industriālā daļa. *Zābaka* lejas daļa jeb dienvienu puse ir tūristu mīlēta, un tur atpūtas vietās tiek apgūtas citu valstu valodas tieši šī iemesla dēļ. Pārējā Itālijas daļā uzņēmumi savu darbību vērs lielākoties uz Itālijas tirgu, un lielākoties tie darbinieki, kuri atbild par starptautisko komunikāciju, arī runā angļiski. "WABCO" savā ziņā ir unikāls gadījums, jo šajā uzņēmumā angļu valodu pārziņa visi darbinieki.

Šeit esmu nostiprinājusi savu pārliecību par to, ka ne jau latvieši ir skaudīgi, igni un nespēj priecāties par citiem. Tie nav latvieši, tā ir daļa cilvēku visā pasaulē. Itālija ir saulaina zeme, un šeit var sastapt tikpat saulainus un jaukus itāļus, taču arī šeit ir tādi cilvēki, kuriem tā vien gribas kādam *iekost*. Skatos uz tiem cilvēkiem, kuri teic, ka neesot latvieši, jo, redz, neesot tik slukti kā tie standarta igni latvieši,

Foto - no personīgā arhīva

Valentino parkā. Tas atrodas Itālijas garākās upes Po rietumu krastā un tā kopējā platība ir 42,1 hektārs. Valentino parks ir otrs lielākais parks Turīnā ar vairākiem botāniskajiem dārziem, zālieniem, alejām, strūklakām un skaisto viduslaiku pilsētiņu — kādas Pjemontas apgabala 15.gadsimta pilsētiņas precīzu rekonstrukciju.

un domāju, - cik aprobežoti un tomēr lieli muļķi viņi ir. Tautība nenosaka raksturu un attieksmi, to veido pats cilvēks. It visur ir šie dažādie cilvēki, kuri var būt gan *smagi enkuri* visam labajam, gan būt spēcīgi *celmlauži*. Pateicoties īstenotajām praksēm Latvijas Autisma apvienībā (Balvu un Valmieras pašvaldībās) un darbam Vidzemes plānošanas reģionā, man paveicies satikt ļoti daudz spēcīgu un gudru cilvēku gan no Latvijas, gan citām valstīm. Savā ziņā tieši strādājot Vidzemes plānošanas reģionā, radās doma par Itālijas kā prakses vietas izvēli. Arī uzņē-

muma atrašanās liela loma bija tieši VPR kolēģiem, kuri palīdzēja atrast īstos kontaktus, dalījās savā pieredzē par īstenotajām Erasmus programmas praksēm, pašu Itāliju un mudināja šo iespēju izmantot.

Esmu šeit ieradies laikā, kad Itālija ir visdziedošākā un saules milētākā. Vidējā gaisa temperatūra ir ap +30 grādiem pat makoņainās dienās. Prakse sākās maija vidū un ilgs līdz jūlija beigām - nepilnus trīs mēnešus. Augustā atgriezīšos Latvijā, lai baudītu mūsmāju skaisto vasaru.

IEVA LAUSKINIECE

Apmeklē "BTS" koncertu Londonā

Mūzika - valoda, kas vieno visus

Foto - no personīgā arhīva

Ar draudzenēm. Bilde tapa pēc ilgas staigāšanas pa Londonu, jo Viktorija (no kreisās) un Elizabete (vidū) Londonā bija pirmo reizi, bet es - otro. Dzeram slavenu "Starbucks" kafiju.

2.jūnijā ar divām draudzenēm apmeklēju korejiešu puīšu grupas "BTS" koncertu "Wembley" stadionā Londonā. "BTS" ir grupa, kas sastāv no septiņiem puīšiem, kuri nāk no Dienvidkorejas. Esmu šīs grupas fane jau trīs gadus, tāpēc beidzot pirmo reizi redzēt viņus dzīvā bija diezgan emocionāli. Mūsu fanu loks ir ļoti liels - tajā ir gan pieaugušie, gan tiņi, kur visi viens otru atbalsta, tāpēc koncerta atmosfēra bija

Foto - no personīgā arhīva

Pie "BTS" pop up store (jeb veikala). Tas tika uzstādīts tikai uz trīs dienām, kamēr "BTS" bija Londonā. Tur varēja fotografēties pie ekspozīcijām un pirkt viņu *merchandise* ("BTS" brenda produktus, piemēram, krekļus, piespraudītes u. tml.).

vienreizēja, jo visi skaļi dziedāja līdzī un smaidīja viens otram pretī. Šī viņiem bija "Speak Yourself" koncertu pasaules tūre. Eiropā viņiem bija četri koncerti: divi - Londonā, divi - Parīzē. Vienā koncertā bija 80 000 vietu, un visi koncerti tika izpārdoti. "BTS" lauž barjeras mūzikā jeb pierāda, ka nav svarīgi, kādā valodā dzied, jo mūzika vieno visus. Viņi pierāda, ka nav svarīgi, no kurienes nāc: ja tu smagi strādāsi un būsi patiess, tu sasniegsi visus savus mērķus. Šis koncerts man sagādāja neaizmirstamas atmiņas, un tam vienmēr būs īpaša vieta manā sirdī.

DEBORA ŠNITKINA

Fotomirklis

Iedvesmo riskēt un izbaudīt

Foto - no personīgā arhīva

Nesen Balvu Bērnu un jauniešu centrā viesojās brīvprātīgie no vairākām dalībvalstīm, kuru mērķis bija sadraudzēties ar Balvu aktivajiem jauniešiem un pastāstīt par iegūto pieredzi, dzīvojot projekta laikā Latvijas pilsētās. Šī pasākuma galvenā organizatore bija Balvos dzīvojošā brīvprātīgā no Vācijas - Maikes von Hofmann, kura ar BBJC, it īpaši Gunitas Prokofjevas, atbalstu spēja realizēt dažādu izpriecu bagātu pasākumu par godu brīvprātīgo programmas jauniešu uzņemšanai. Šī pasākuma jautrākā daļa bija laivu brauciens pa mūsu pašu Balvu ezeru, kurā jaunieši sacentās savā starpā, pārbaudot airēšanas ātruma iemaņas, kā arī paralēli pildīja citus Maikes izdomātos uzdevumus, piemēram, atrast un iegūt parakstu ar cilvēku, kura vārds sākas ar 'F' burtu, atrast un iegūt parakstu ar jaunāko pasākuma dalībnieku u.c. Pēc aktivitātēm radošie jaunieši rādīja savas prasmes un mācīja citus origami mākslā un zīmēja ar hennas pastu gan viens otram, gan arī citiem gribētājiem. Vakara noslēgumā visi sanācām kopā pie kopīga zupas katlā, lai pārrunātu tās dienas notikumus un iegūto pieredzi. Šī diena deva daudz interesantu atziņu par kultūru atšķirībām un iedvesmoja riskēt vairāk un izbaudīt visu, ko dzīve dod.

ELVIS GARAIS

"Jauno žurnālistu skolas" lappusi sagatavoja S.Gugāne

Upīte uzņem viesus

Mākslas plenēru noslēdz ar izstādi

No 10. līdz 16. jūnijam nemateriālajā kultūras mantojuma centrā "Upīte" notika Balvu rajona partnerības un citu sadarbības partneru rīkots starptautisks plenērs "Kultūras mantojuma izpēte", kurā piedalījās apmēram divdesmit dalībnieki no Latvijas un Somijas.

Plenēra dalībnieku programma bija notikumiem pilna. Bija gan izziņošas ekskursijas, gan teorētiskās un praktiskās nodarbības. ZINAIDA BĒRZA šādā plenērā jau piedalījies Smiltēnē un uz Upīti braukusi kopā ar vēl trīs kolēģēm: "Mūsu vadītāja Maira Kupriša ir ļoti enerģiska vadītāja, un viņa bija tā, kura mudināja doties pie jums pastrādāt. Esmu kultūras darbiniece, un man patīk visas radošās darbošanās, tādēļ nolēmu izmēģināt arī gleznošanu. Mani iedvesmoja, ka šajā mazajā, zaļajā zemes pleķī, ko sauc par Upīti, dzīvo tik fantastiski cilvēki - Ligita, Andris, Annele. Šeit tik harmoniski savienojas modernais, tas, kas vēl tikai top, ar pagātņi, pamatīgumu, senām tradīcijām. Manas gleznas nebūs tādas kā gleznotājiem ar izglītību, bet es uz audekla mēģināšu uzlikt sajūtas."

INITA BIĶE no Smiltēnes šurp braukusi ar pozitīvām domām, jo viņai Latgale ar saviem sirsnīgajiem cilvēkiem ir tuva un mīļa: "Te jūt pamatīgumu, atklātību un lielu viesmīlību. Es mēģināšu uz auduma uzlikt lauku pļavas, kuras skatīju Anneles Slišānes māju tuvumā. Darbā ielikšu vasaras smaržu, smilgas dziesmu, skaistos ziedus - visu, ko sajutu Zeļču sētā."

ANTA ZELTIŅA no Balviem uzsver, ka plenērs iekrīt brīnišķīgā laikā - pirms Līgo svētkiem. "Tas ir laiks, kad dabā viss ir košās krāsās, un arī cilvēku enerģijas šajā laikā ir aktīvākas. Tas ļauj vieglāk atrast iedvesmu nekā ziemā, kad cilvēki dzīvo un jūtas mierīgāk. Man patīk pabūt kopā un radoši izpausties, jo tā ir fantastiska pieredze. Vienu darbu jau esmu pabeigusi. Pirmajā dienā ievēroju, kā bērni pie diķa plūncājas ūdenī. Es domāju, kāpēc savā darbā neparādīt tieši šo mirkli? Un, lūk, es tā arī izdarīju," darbu rādot, skaidro Anta Zeltiņa. Viņa piebilst, ka gleznošana ir hobijs un sirdslieta, jo tā var atklāt savu iekšējo pasauli un radoši izpausties. Viņa domā, ka visi, kuri darbojas plenērā, jau iepriekš ir gleznojuši, jo ne jau visi šeit varēja nokļūt, bija jāiziet tāda kā atlase. Anta smeij, ka viņu radošais pacēlums apmeklēt naktis, kad visi gul, jo arī gleznu ar bērniem pie diķa viņa pabeigusi tikai naktī.

ALINA, MAILA un RIITA no Somijas jūsmo par Latgales dabu. Viņas savos darbos attēlo Anneles mājās redzēto. Viena ievērojusi kokā bērnu štābiņu, kādai interesants šķitis logs, aiz kura vērojamas dabīgās, neskartās pļavas. Tehnoloģiju laikmetā, kad viss modernajā pasaulē jau ir civilizācijas apdzīvots, mēs atgriezīamies pie dabas, ejam it kā soli atpakaļ pagātnē - tas somietes fascinēja visvairāk. Arī ANNA LEIŠAVNIECE, kura palīdzēja komunicēt ar Somijas viesiem angļu valodā, atzina, ka arī pati savos darbos mēģinās uzgleznot kaut ko no dabas. Darbu vadītāja OLGA REČE piebilda, ka darbs rit raiti, visi plenēra dalībnieki paspējuši apskatīt Upītes ciema ievērojamākās vietas, pabijuši zemnieku saimniecībā "Kotiņi", turklāt ekskursijās redzētais dod iedvesmu. Olga dalībniekiem jau sākumā teikusi, lai mēģina neiespaidoties viens no otra, un arī pati mēģinās daudz neiejaukties, lai izstādes darbi ir katrs ar savu individuālo rokrakstu un savu *odziņu*. Izstāde būs skatāma Balvu Mākslas skolā un, iespējams, aizceļos arī uz citām vietām.

Plenēra dalībnieki. Upīte pie molbertiem strādāja apmēram divdesmit dalībnieces no Latvijas un Somijas un plenēra noslēgumā svētdien Balvu Mākslas skolā atklāja izstādi.

Patīk gleznot. Inese Matisāne pastāstīja, ka šim plenēram pieteikusies tādēļ, ka agrāk darbojusies un gleznojuši studijā "Olīves", bet kādu laiku savam hobijsam pietrūka laika. Viņa gleznas radīšanai iedvesmojusies no muzejā redzētā, kā ar krāsām spēlējās zilā sedziņā, māla podiņš, vāze, kurā ievietotas rozā peonijas. "Ši ir lieliska iespēja atsākt gleznot. Esmu jau domājusi, ka jābrauc uz "Olīvēm" atkal. Tas ir meditativs process. Lūk, pašlaik izbaudu brīdi, kad darbojos viena, jo pārējie plenēra dalībnieki aizbraukuši ekskursijā uz zemnieku saimniecību "Kotiņi". Lūk, kā klājas krāsa! Es it kā iegrimstu darbā, ko radu," teica Inese Matisāne.

Zinaida Bērza uzraksta pat dzejoli. Savā gleznā viņa rāda muzeja eksponātu bilstot, ka visus apvieno upīte, bet zilie laukumi ir kopīgais labais darbs, ko tie izplata pasaulē. Viņa saka, ka redzamais darbs ir neirografika, ko viņa radījusi savā galvā. Tik ļoti iedvesmojusies no redzētā, smiltēniete Zinaida Bērza par Upīti uzrakstīja dzejoli.

Darina tautas tērpus lellēm

12.jūnijā biedrība "Radošās idejas" Upīte rīkoja tematiski radošās meistarklases par tautas tērpu interpretācijām.

Meistarklases vadītāja Anita Kairiša, atbildot uz jautājumu, kāpēc pasākums notiek tieši Upīte, atbildēja, ka Upīte jau izsenis zināma kā vieta ar īpašu auru, kurā šeit dzīvojošie cilvēki tur godā senās tradīcijas un tautas tērpu. Turklāt vienlaikus ar šo meistardarbnīcu notiek arī starptautisks mākslas plenērs, un tā dalībnieki varēja atnākt un apskatīt dalībnieku veikumu - izgatavotās lelles. "Sākotnēji veicām izpēti, - es visiem pastāstīju, kā tautas tērps rodas, kādi kurā novadā ir svārkus stili, jostas, krekli, blūzes. Pēc tā katrs dalībnieks varēja izvēlēties, kādā tērpā iegērbt savu lelliti - Zemgales, Vidzemes vai varbūt pat baltajā Abrenes tērpā. Veidosies mūsdienīgas salikuma interpretācijas ar senatnes elementiem, ļaujot izprast vēsturi un izmēģināt to izgatavot pašam," pastāstīja Anita Kairiša. Šajā tematiskajā meistarklasē varēja piedalīties ikviens, lai arī tā bija plānota ģimenēm ar bērniem, dažādu paaudžu cilvēkiem. Anita piebilda, ka izgatavotās lelles katrs varēs paturēt sev.

"Nolēmu pamēģināt, kā ir darināt citas lietas no savādākiem materiāliem. Šāda nodarbe man vēl nav bijusi. Kādreiz skolas izlaidumam šuvu tautu tērpa blūzi. Bērniem šūt ir jāmacās, nevar tā uzreiz domāt, ka paņems adatu rokās un viss aizies," teica Irēna Romka. Savukārt Regīna Timofejeva vēl domā, kādu tautu tērpu izvēlēties. Viņa šurp atnāca kopā ar kolēģi Lolitu. "Man patīk darināt savām rokām, un tas var būt jebkas. Tam uzreiz ir cita vērtība. Vienam bērnam padodas vieglāk, citam - grūtāk. Agrāk mums veikalā pirktu leļļu nebija, tās darinājām paši un tās bija mīļākas," atceras Regīna. Upītes bibliotēkas vadītāja Lolita Spridzāne piebilda, ka vēl tagad atceras latviešu tautu meitu ar vainadziņu galvā, tā bijusi ļoti skaista, un viņai to ļoti gribējies, bet sapnis nepiepildījies. "Esmu darinājusi lelles pie gulbenietes Evitas Zālītes, kura rada interesantus tērpus modelēm, veido lelles un mīl tekstilmākslu," teica Lolita. Rudīte Laganovska uz Upīti devās, jo ideja izgatavot savu lelliti un pašai to apģērbt šķita vilinoša: "Kas zina, varbūt iepatiksies un darināšu pati, mācišu tos skolas bērniem Baltinavā." Matilde Slišāne palēnām šuva tautu tērpa maliņas, bet Aivita Šolīna jau piešuvusi pogas. Jēkabs Slišāns pagaidām tikai noskatījās piebilstot, ka diegu ievērt

leinteresētība liela. Radošās meistarklases par tautas tērpu darināšanu piesaistīja gan bērnus, gan pieaugušos, un visi darbam klāt ķērās ar lielu aizrautību.

adatā jau izdevies un tūlīt ķersies klāt vīriešu tautas tērpa darināšanai.

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Balveniete iegūst konkursa uzvarētājas titulu

Vēl viens kronis skaistuma stūrītī

“Neviltots prieks, milzums emociju, sajūsma un gandarījums par notikušo. Tādas sajūtas mani pārņēma brīdī, kad stāvēju uz kaimiņvalsts lielās skatuves Paņevēžā un man galvā uzlika skaisto kroni,” teic Lietuvā notikušā konkursa “Auksinē mama 2019” (“Zelta mamma 2019”) uzvarētāja, balveniete LAILA SAIDE.

Laila ir jauna, skaista, uzņēmīga sieviete, divu tikpat burvīgu meitu mamma. Vienā no maija nogalēm viņa kopā ar vīru Ivaru un abām meitenēm devās uz Lietuvu, kur Paņevēžā notika divu dienu festivāls - konkurss. Pirmajā dienā savus spēkus un varēšanu izmēģināja meitas Enija un Marta, kuras jau kopš pavasara Balvos apmeklēja Līgas Morozas-Ušackas pašapziņas skolu “Lote”, savukārt otrajā uz skatuves kāpa pati Laila. “Gan Enija, gan Marta ir izteikti skatuviskas meitenes. Piemēram, Martai ļoti patīk uzstāties un dziedāt. Kad viņa nodziedājusi nonāk no skatuves, vienmēr saka, - mammu, gribu vēl! Viņas abas publikas priekšā jūtas kā zivis ūdenī,” stāsta balveniete.

Studijas “Lote” meitenes gada laikā piedalās vairākos konkursos, un katrā no tiem viņām jāpiedalās pārsvarā četros iznācienos - etno tērps, avangards, vakarkleita un stiliņš. Tas, ko un kādu tērpu demonstrēs, ir mammu ziņa. Vienas izvēlas likt lietā fantāziju un kleitas darina pašas, savukārt citas izmanto šuvēju pakalpojumus. Taču tērpi vēl jāmek iznest, ar tiem jāprot defilēt pa *mēli*, un tā jau ir māksla, kuru bērni apgūst “Lotes” skolā.

Konkursā nonāk, pateicoties meitām

Šogad jubilejas festivālā - konkursā Lietuvā bija īpaša iespēja savu varēšanu nodemonstrēt ne vien bērniem, bet arī viņu mammām, kuras sacentās par titulu “Zelta mamma”. Protams, ne visas mammas, kuras pavada bērnus uz dažādiem skaistuma konkursiem, izmanto iespēju piedalīties šādā pasākumā, jo tas nav nemaz tik vienkārši, kā, iespējams, no malas izskatās. Pirms bērniem doties uz kaimiņvalsts konkursu, “Lotes” vadītāja Līga Morozas-Ušacka Lailai pajautāja, vai viņa nevēlas izmēģināt spēkus mammu konkursā. Izstāstīja, kas un kā jā dara, un deva nelielu laiku izsvērt šo lēmumu. “Pirmā doma, kas man uzreiz pavīdēja galvā, bija, - skapī stāv skaista kleita - kā reiz šādam gadījumam, jo ar tik greznu tērpu nekur citur īpaši neiziet. Šī kleita vienkārši gaidīja savu iznācienu. Turklāt vēl lielāku pārliecību par to, ka jāpiedalās, man deva vīrs Ivars un meitas. Ja pati sākumā mazliet šaubījos, vai teikt ‘jā’ vārdu dalībai konkursā, tad Ivars bija tas, kurš vēl pirms manis paziņoja, - Laila piedalies!” atminas balveniete. Savukārt, lai neradītu lieku spriedzi un konkurenci pārējo bērnu mammu starpā, tika nolemts, ka no Balviem konkursā startēs tikai Laila.

Atkal mācījās defilēt

Konkursa laikā bērnu mammas sacentās par kroni, defilējot pa *mēli* un prezentējot sevi nacionālajā tērpā, iznācienā ar bērniem un vakarkleitā, kas bija galvenais konkursa iznāciens. Un tam bija jāgatavojas īpaši. “Jau laiciņu esmu sadraudzējusies ar ķīniešiem, ar vīru braucam pie viņiem, un kādā no braucieniem man uzdāvināja vienu burvīgu kleitu. Brīnījos, kā to tik precīzi varēja uzšūt, man neesot klāt. Bet izrādās, ka var. Kopš tā laika svētku kleitas man darina tikai Ķīnā,” skaidro balveniete. Viņa stāsta, ka to darīt pamudināja kāds ne visai patīkams starpgadījums. Atnākot uz kādu pasākumu ar Balvos iegādātu kleitu, Lailai blakus nostājās sieviete identiski tādā pašā tērpā: “Protams, saprotu, ka piedāvājums visur līdzīgs, bet sajūta tiešām bija nepatīkama. Kopš tā laika kleitu iegādei Balvos pārvilkšu krustu un šeit neko, izņemot ikdienas apģērbu, vairs nepērku.”

Taču, pirms piedalīties sacensībā par kroni, Lailai nācās atsvaidzināt pirms desmit gadiem konkursā “Mis un Mistery Balvi” iegūtās defilēšanas mākslas zināšanas. “Zinu, ka, no malas raugoties, bieži vien šķiet, - kas tad tur liels, meitenes iznāk uz *mēles*, pagrozās, un viss. Bet kad pašai tas jādarī, kājas jūk un neklaus. Ja ikdienā ar to nenodarbojies, tas viss nav nemaz tik vienkārši. Tādēļ jau divas nedēļas pirms konkursa ar Līgas Morozas-Ušackas pasniedzējam atkārtojām soļus un pieslīpējām iepriekš iegūtās zināšanas,” stāsta Laila.

Drīz vien saprata – kronis tiks mammai

Pienāca konkursa diena. Pavisam par “Zelta mamma 2019” kroni sacentās sešas mammas no dažādām valstīm, un viņu starpā, protams, arī Laila Saide. Taču paralēli šim konkursam norisinājās vēl viens – karalietu konkurss, kurā bija iespēja startēt sievietēm bez bērniem. Laila stāsta, ka skaistumkonkursos tik raksturīgā drudzā šoreiz nebija nevienai no konkursantēm. Arī

Trīs modeles. Lailas iznāciens ar meitām Eniju un Martu izraisīja skatītāju aplausus un ovācijas.

aizskatuvē valdīja mierīga atmosfēra, jo dalībnieces savā starpā uzvedās draudzīgi, nebija jūtama ne spriedze, ne intrigas. Konkursa rezultāts pēc trīs izgājieniem ilgi nebija jāgaida, jo tas kļuva skaidrs visai drīz. “Konkursantes izsauca tādā secībā, kādas vietas bija iegūtas. Un kad skatuves priekšā paaicināja priekšpēdējo dalībnieci, Enija un Marta pie manis skrēja spiedamas. Viņas jau zināja – skaistais kronis ticis mammai! Tā mēs tur arī stāvējām – katra ieķērusies savā pusē un blakus priekā starojošs vīrs,” konkursa noslēgumu atceroties, stāsta Laila.

Turpinās tiekties pēc izaicinājumiem

Divu meitu mamma atklāj kādu noslēpumu, - viņai ļoti patīk defilēt pa *mēli*, jo nav fantastiskākas sajūtas par to, ka visi skatās tikai uz tevi! “Ejot pa Paņevēžas skatuvi, neko nedomāju un nejutu. Jau kopš konkursa “Mis un Mistery Balvi” laikiem man patīk defilēt. Kad to daru, viss apstājas - es eju, smaidu, un viss pārējais man aizmirstas. Bet tā nav nodarbošanās, ko gribētu darīt ikdienā. Kādreiz, kad šāda iespēja ir, es to izmantoju, bet kā modeli uz *mēles* sevi iedomāties nevaru,” atklāj Laila. 14 gadu vecumā viņa žurnālā “Avene” izlasīja par meiteņu atlasu modeļu aģentūrā “Natalie”, saņēmas un aizbrauca uz to. Aģentūrā Lailu nomērija, safotografēja un solījās piezvanīt, kad būs jābrauc atkal. Taču tā arī nepiezvanīja. “Un labi vien ir, ka nepiezvanīja, jo kā darbu modeles profesiju patiešām nevaru iedomāties. Tas nav domāts man,” secina Laila.

Drīz būs mēnesis, kopš skaistais “Zelta mamma 2019” kronis stāv Lailas darba ofisā un priecē visus ienācējus. Ik reizi, paraugoties uz to, Lailai uzaust patīkamas atmiņas par Lietuvā piedzīvoto. “Pēc konkursa sociālajos tīklos no draugiem, radiem, paziņām saņēmu tik daudz apsveikumu un labu vārdu. Bet tā ir – par savejiem jāpriecājas! Par ko gan citu. Sajūtas patiešām labas. Ik pa laikam darīt to, kas sirdij tuvs un patīkams. Kas manā dzīvē ir mainījies pēc kroņa iegūšanas? Nekas! Es nolieku kroni savā skaistuma stūrī un turpinu tiekties pēc jauniem izaicinājumiem!” apliecina balveniete Laila Saide.

Izmanto visas iespējas. “Ar Ivaru pamanījām interesantu sakritību. 2009.gadā piedalījos savā pirmajā skaistumkonkursā un ieguvi “Mis Balvi” kroni, šogad - 2019. gadā – izcīnīju titulu “Zelta mamma”, un tagad smejamies, ka pēc gadiem desmit jau varēšu startēt vecmāmiņu konkursā. Kaut gan tas par agru vēl, jo vecākajai meitai tad būs tikai 16,” smaidot teic Laila.

Lappusi sagatavoja S.Karavoičika

Visticamāk, atlidojis no Krievijas

Mājas apciemojis apgredzenots balodis. Kā rīkoties?

Artūrs Ločmelis

“Mūsu mājās jau vairākas dienas mitinās apgredzenots balodis. Tas sēž uz jumta un ir diezgan drošs. Vakaros pielido paprasīt ēdienu – mēs viņu pabarojam, iedodam padzerties. Kur lai griežas pēc palīdzības un kā noskaidrot, kas ir baloža īpašnieks?” jautā Balvu novada Viksnas pagasta iedzīvotāja ĻUBOVA SPRUDZĀNE.

Latvijas Gredzenošanas centra vadītājs EDMUNDS RAČINSKIS skaidro, ka šajā gadījumā piekļūdušais balodis, visticamāk, nav savvaļas putns, bet gan nebrīves putns, kurš pieder kādam privātpašniekam. “Pirmkārt, tā ir regulāra parādība, kad svešās mājās piekļūst apgredzenoti mājas baloži, par ko katru mēnesi bieži saņemam zvanus un e-pastus. Parasti gredzeni ir krāsaini, uz kuriem bieži vien nav norādīts nedz valsts nosaukums, nedz arī konkrētāka informācija. Līdz ar to šādos gadījumos nevaram noskaidrot tā izcelsmi, jo šādiem baložiem nav izveidots starptautisks informācijas apmaiņas tīkls, kā tas ir savvaļas putniem. Ja tas būtu savvaļas putns, noskaidrot papildus informāciju un izcelsmes valsti nebūtu problēmu. Otrkārt, šie putni lido no tālienes – mazāk no kāda Latvijas reģiona, biežāk - no Lietuvas vai Polijas, kur šādu putnu ir krietni vairāk un tie šajās valstīs ir populāri. Baložiem veikt lielus attālumus, piemēram, Eiropas mērogā, nesagādā grūtības. Viņi lido ātri un orientējas labi. Ja nekļūdos, bija gadījums, kad uz Latviju mājas balodis bija atlidojis pat no Lielbritānijas un atkal aizlidoja prom. Treškārt, ja balodis piekļūst kādās mājās, parasti scenārijs ir šāds: putns konkrētās mājas apkārtnē padzīvo dažas dienas, mēdz būt

drošs, pielaiž sev klāt cilvēkus un dažkārt pat ļauj sevi paņemt rokās. Un tad kādā dienā balodis pēkšņi dodas prom – vai nu aizlido uz kādām citām mājām, vai, iespējams, pat atgriežas pie sava saimnieka,” stāsta E.Račinskis.

Jautāts, kā kundzei, kuras mājas apciemojis apgredzenotais balodis, rīkoties turpmāk, Latvijas Gredzenošanas centra vadītājs skaidro, ka labāk ir neiesākt neko. “Tikmēr balodis ir dzīvs un vesels, tas pats labāk zinās, ko darīt un kurp doties. Šo putnu nevajag mēģināt noķert un īpaši daudz barot, jo lauku sētā baloži ēdienu var atrast paši, to neprasot cilvēkiem. Balodim var palīdzēt pavisam nedaudz, tajā skaitā ar ēdienu, bet nevajadzētu radīt iespaidu, ka cilvēks vēlas putnu pieradināt un paturēt pie sevis. Nevajadzētu arī uztraukties, ka balodis pie cilvēka pieradīs. Tas tādēļ, jo šādi baloži jau ir pieradināti – viņi jau ir nebrīves, nesavvaļas putni. Nezinu arī nevienu gadījumu, kad kādās mājās piekļūduši nebrīves putni tur būtu palikuši uz visu turpmāko savu dzīvi. Izņēmuma gadījumi varētu būt, kad putns, piemēram, ir savainots. Savukārt esot pie labas veselības, šādi baloži nāk un iet, ko tiem arī jāļauj darīt,” skaidro Latvijas Gredzenošanas centra vadītājs

Plašāku informāciju par putnu apgredzenošanu un kā rīkoties, ja atrasts apgredzenots putns, varat atrast Latvijas Universitātes Bioloģijas institūta interneta mājaslapā www.lubi.lu.lv, sadaļā “Latvijas Gredzenošanas centrs”.

Foto - A. Kirsanovs

Apgredzenotais balodis Viksnas pagastā. Ļubova Sprudzāne, kuras mājas apciemojis attēlā redzamais balodis, stāsta, ka uz putna gredzena rakstīts ‘RUS 38446’. Tas liecina, ka balodis, visticamāk, atlidojis no kaimiņvalsts Krievijas. Savukārt Latvijas Gredzenošanas centra vadītājs EDMUNDS RAČINSKIS stāsta, ka apgredzenotiem savvaļas putniem parasti ir viegla metāla gredzens (nevis plastmasas), uz kura ir valsts un Latvijas Gredzenošanas centra galvenie dati. Savukārt zaļš gredzens raksturīgs mājas baložiem (šādas krāsas gredzens ir arī attēlā redzamajam balodim).

Aktuāli

Tiesnešus iekļauj rajona (pilsētu) tiesu sastāvos

Edgars Gabranovs

Saeima 2018.gada 25.oktobrī pieņēma grozījumus likumā “Par tiesu varu” un 1.novembrī pieņēma grozījumus Zemesgrāmatu likumā, ar kuriem no 2019.gada 1.jūnija visus zemesgrāmatu nodaļu tiesnešus iekļāva rajona (pilsētu) tiesu sastāvos.

Tiesu administrācijas sabiedrisko attiecību speciālists VJACĒSLAVS MITŅIČUKS atgādina, ka reformas mērķis ir paaugstināt tiesu efektivitāti, samazināt noslodzi, nodrošināt specializāciju, kā arī samazināt lietu izskatīšanas termiņus un efektīvi izmantot resursus. Turpmāk nekustamā īpašuma ierakstīšana un tiesību nostiprināšana ir rajona (pilsētas) tiesas kompetencē. Zemesgrāmatu nodaļu tiesneši, saglabājot līdzšinējo specializāciju zemesgrāmatu lietās, ir pārcelti darbā rajona (pilsētas) tiesās, tādējādi radot iespējas skatīt arī citu veidu lietas atbilstoši rajona (pilsētas) tiesas lietu sadales plānam.

Dokumentus pieņems tāpat kā līdz šim

Dokumentus iespējams iesniegt jebkurā tiesas atrašanās vietā pēc personas izvēles. Balvos tā ir Rēzeknes tiesa, kas atrodas Bērzpils ielā 7a. Jebkurā tiesas atrašanās vietā, tostarp Balvos, ir pieejama parakstu uz nostiprinājuma lūguma apliecināšana. Tāpat V.Mitņičuks informē, ka dokumentu izsniegšana no lietas materiāliem tiks organizēta tās tiesas atrašanās vietā, kurā lieta izskatīta, vai pēc pieprasītāja izvēles ar pasta starpniecību: “Reformas rezultātā netiks mainīta nostiprinājuma lūguma iesniegšanas kārtība, tai skaitā netiek mainīts nostiprinājuma lūguma izskatīšanas termiņš. Nostiprinājuma lūgumi, tāpat kā līdz šim, ir izskatāmi desmit dienu laikā. Nostiprinājuma lūgumu pieņemšana arī pēc 2019.gada 1.jūnija tiks nodrošināta līdzšinējās zemesgrāmatu nodaļu atrašanās vietās. Papildus dokumentus varēs iesniegt jebkurā no tiesas atrašanās vietām.

Nostiprinājuma lūguma iesniegšanai klātienē pastāv vairākas alternatīvas iespējas, kā iesniegt nostiprinājuma lūgumu:

- Nostiprinājuma lūgumu var iesniegt, izmantojot pasta

Nosaukums vēl vecais.

Zemesgrāmatu nodaļas Latvijā vairs neeksistē, kaut gan šāds uzraksts vēl atrodas uz Rēzeknes tiesas Balvos fasādes.

Lēmumu par zemesgrāmatu nodaļu tiesnešu pārcelšanu darbā rajona (pilsētu) tiesās pieņēma

Tieslietu padome. Darbā Rēzeknes tiesā Rēzeknē pārcēla zemesgrāmatu nodaļas tiesnešus Diānu Koroševsku, Gunāru Siliņu un Elinu Voliku, Balvos –

Viju Pužuli.

pakalpojumus.

- No 2015. gada 1. maija zvērīnātiem notāriem noteikts pienākums nosūtīt elektroniski nostiprinājuma lūgumu zemesgrāmatu nodaļai, ja darījums noslēgts notariālā akta formā.

- Gadījumā, ja personas rīcībā ir tiesas nolēmums, būvvaldes izdots dokuments, privatizācijas līgums vai Valsts zemes dienesta vai zemes komisijas lēmums par īpašuma tiesību atjaunošanu un persona izmanto e-parakstu, nostiprinājuma lūgumu var iesniegt elektroniski zemesgrāmatas mājaslapā “www.zemesgramata.lv”.

- Ja personas darījumu slēdz pašas, neiesaistot zvērīnātu notāru (vai arī zvērīnātam notāram apliecinot tikai parakstus), tad persona nostiprinājuma lūgumu var iesniegt, izmantojot pasta pakalpojumus vai arī izmantojot zvērīnāta notāra palīdzību.

Informācijas pieprasījumi iesniedzami Tiesu administrācijai pa pastu vai klātienē (Rīgā, Antonijas ielā 6, LV-1010), vai elektroniski, parakstot pieprasījumu ar drošu elektronisko parakstu, vai autentificējoties ar “www.latvija.lv” pieejamiem autentifikācijas līdzekļiem, piemēram, internetbankas piekļuves rekvizītiem.”

Eksperiments

Latvijas Pasts sāk motorolleru testus

Jūnijā Latvijas Pasts uzsāka motorolleru testus, lai noskaidrotu, vai šis ērtais un kompaktais transportlīdzeklis atsevišķās teritorijās paātrina pasta sūtījumu piegādi un uzlabo pastnieku ērtības.

Sākotnējiem testiem iegādāti divi motorolleru, kurus līdz augusta beigām testēs pastnieki dažādās Latvijas vietās, un pirmie testi sākušies Piņķos un Ventpsilī. Pēc testa rezultātu izvērtēšanas tiks pieņemts lēmums, vai un kur motorolleru tiks izmantoti jau pastāvīgām sūtījumu piegādēm. Motorolleru ir ekonomiski, videi draudzīgi, droši, kompakti un ērti pārvietošanās līdzekļi, ar kuriem iespējams ātrāk pārvarēt pastnieku kājāmgājēju un velosipēdistu ikdienas maršrutus un manevrēt teritorijās, kur tas nav iespējams pastniekam, kas piegādei izmanto automobili. Turklāt ātru un motorizētu transportlīdzekļu ieviešana sūtījumu piegādē var nodrošināt ne tikai sūtījumu efektīvāku saņemšanu, bet arī būtiski samazināt pastnieku fizisko noslodzi. Lai izprastu motorolleru pastāvīgas izmantošanas iespējamās priekšrocības sūtījumu regulārām piegādēm, Latvijas Pasts iegādājies divus īpaši sūtījumu piegādei paredzētus motorollerus, kas aprīkoti ar lielām slēdzamām kastēm sūtījumu ievietošanai un speciālu rāmi, kas nodrošina motorollera stabilitāti un drošu pārvietošanos. Patlaban motorollerus testē Piņķu un Ventpsilī pasta nodaļās, pēc tam testi sāksies Jelgavā un Rēzeknē, bet līdz augusta beigām motorollerus izmēģināšanai saņems arī citas pasta nodaļas visā Latvijā.

GUNDEGA VĀRPA, Ārējo komunikāciju vadības daļas vadītāja

Jaunākie žurnālu numuri

Veselība

Izaicinājums dzīvesveidam. Interneta vidē teju par modes lietu kļuvis pieņemts kādu izaicinājumu, kas sola uzlabot ķermeņa aprīsi, zaudēt lieko svaru, mainīt dzīvesveidu – ēšanas paradumus, fizisko aktivitāšu režīmu. Lielākoties par dalību kādā no izaicinājumiem jāmaksā no 45 līdz 60 eiro. Ja piedāvājums nesākas ar apgalvojumu, ka šis ir vienīgais veids, kā zaudēt lieko svaru, uzlabot veselību vai sakārtot uzturu, tad jebkura aktivitāte veselīgāka dzīvesveida virzienā nāks par labu. Tiesa, tikai tiem, kuri ir apveltīti ar labu veselību un spēju kritiski domāt.

Cilvēkam nav jācieš sāpes. Intervija ar ārstu psihoterapeiti Maiju Kārklīņu, kas ikdienā strādā ar vēža pacientiem RAKUS Paliatīvās aprūpes nodaļā. Onkoloģiskai saslimšanai nav iespējams noteikt vienu rašanās iemeslu – to var izraisīt iedzimtība, dzīvesveids un arī psihosomatiski iemesli. Daktare teic, ka vēža pacientu psiholoģiskais portrets nereti ir līdzīgs – tie ir apzinīgi, visu varoši pirmrindnieki, kuri aizmirst par savām interesēm.

Psihoterapeits Dainis Balodis pusgadu pēc insulta: "Es paspēju laikā!" *Tobrīd viņš nevarēja nojaust, ka rudens drēgnajā laikā sakerts vīruss un paaugstināta temperatūra izraisīs sirds ritma traucējumus, pēc tam - insulta lēkmi. Pateicoties savlaicīgai rīcībai un mūsdienu medicīnas iespējām, ārsts psihoterapeits Dainis Balodis nu ir atpakaļ darba ierindā.*

Polips zarnā – vēža priekšvēstnesis. Ja ārsts izmeklējuma laikā konstatē, ka resnajā zarnā ir viens vai vairāki polipi, no tiem jāatbrīvojas. Polips diemžēl nozīmē, ka agri vai vēlū tas pārvērtīsies par ļaundabīgu veidojumu.

Anēmija nav tikai dzelzs trūkums. Par anēmiju, ko dažkārt sarunvalodā dēvē par mazasinību, ierasts domāt kā dzelzs deficīta izraisītu saslimšanu. Tomēr tā var būt radusies arī citu iemeslu dēļ. Medicīnā izšķir vairākus simptomus anēmijas veidu.

Sezonālais rinīta dancis ar cistītu. Pēc statistikas datiem katra sieviete vismaz vienu reizi dzīvē piedzīvo urīnpūšļa iekaisuma epizodi.

Savdabīga kolekcija – bērnu norītie priekšmeti. Vidēji trīs pacienti dienā vēšas pēc palīdzības Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā, jo ausis, degunā, gremošanas traktā vai elpceļos nonācis kāds svešķermenis. Trīsdesmit gadu laikā ārsti sakrājuši veselu kolekciju ar bērnu norītiem priekšmetiem, kas izņemti no gremošanas trakta vai elpceļiem.

Bēgšana no attiecībām var būt slimīga. Mēs dzīvojam laikā, kad iespēju iepazīties ir krietni vairāk nekā pirms vairākiem gadu desmitiem. Iespēja izvēlēties nereti apgrūtina dzīvesbiedra izvēli, tāpēc tik daudzi mūsdienās ir vieni. Arī tāpēc, ka ekonomiski šodien ir iespējams izdzīvot vienam. Attiecību veidošanu kavē arī bailes un nedrošība. Un nereti reālu attiecību vietā tiek likti dažādi mierinātāji, kas aizpilda laiku un telpu, lai nebūtu jādodomā par istām un dzīvām attiecībām.

Ilustrētā Junioriem

Kā top laika ziņas – datori, zinātnieki un pētnieki apvienojas.

Fotostāstā iepazīsti augus, kas ēd gaļu.

Viedpulkstenis palīdz sportistiem.

Atmiņa – pagātnes notikumu krātuve.

Varenais dzīvnieku karalis lauva.

Ceļvedis vasaras brīvdienām.

Pasauli pārsteidz pirmais Melnā cauruma foto.

Zem lupas superlēdija Mišela Obama.

Kļūsti par sudraba mākoņu pētnieku.

Mūžīgi pavasarīgā Madeira.

Traucies ar mazajām jahtīņām.

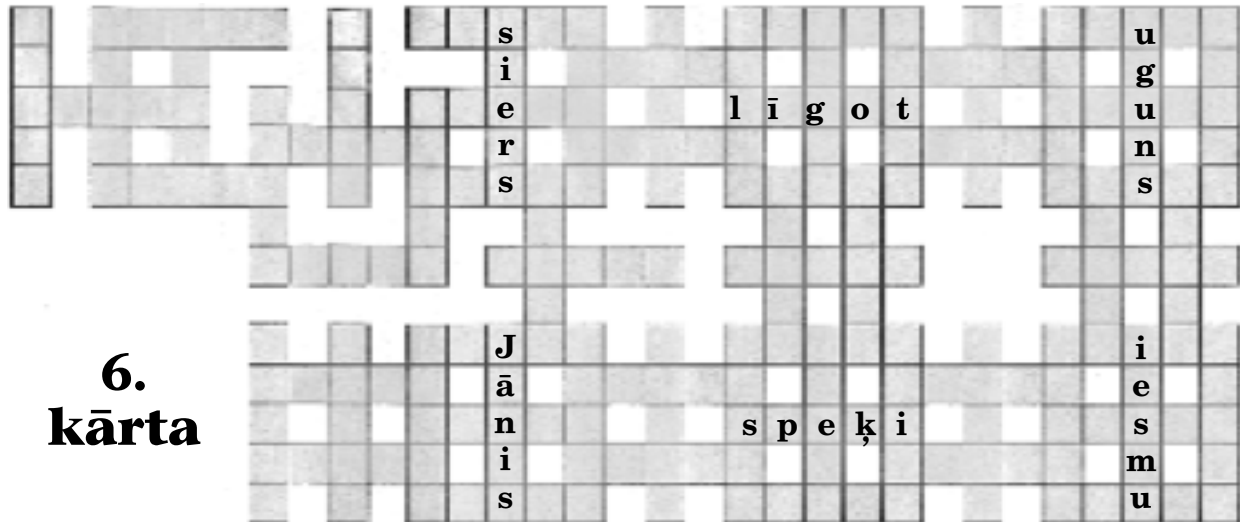
Žurnāls "A12"

Jaunajā numurā: par reģionālo attīstību Latvijā saruna ar ekonomikas doktoru, profesoru Staņislavu Keišu; par Raiņa jaunu dienu zemi Berķeneli un Raiņa mājas garu; Annas Rancānes, Triju Zvaigžņu IV šķiras ordeņa virsnieces, piecas dzīves atziņas; Podnieku dienu atskaņas; par to, kā mūsdienās uztveram Vasaras saulgriežu svētku tradīcijas – intervija ar zinātnieci, folkloras pētnieci Angeliku Juško-Štekeli; pilsētpētnieks, ceļotājs un fotogrāfs Andris Uškāns par pilsētas sajūtas uzlabošanu, kā arī citi aizraujoši stāsti.

Maģiskie vārdi

Uzdevums: visus maģiskos vārdus ierakstīt krustvārdu mīklai līdzīgā tabulā. Uzvarētāju gaida pārsteiguma balva.

6. kārtā

Asina - ausma - bālas - divus - domas - gaišu - Elita - Ināra - Inesi - kamēr - kases - katra - kauja - kauli - kazas - kājas - krāce - kuras - lampa - maiss - malas - manīt - marta - masts - mazas - melis - mēsli - miesa - nauda - nīgrī - pases - pasts - piere - piena - plata - pogas - raibā - resna - sāini - sauca - sauja - sauss - segas - sesks - senās - sestā - sirms - sista - slims - smēre - spars - spēka - stars - steks - sters - taiga - taisa - taure - tikās - tintē - titri - traks - ziema - zosis

Jūsu atbildes tiek gaidītas "Vaduguns" redakcijā, Teātra ielā 8, līdz 10.jūlijam.

Maģisko vārdu mīklu atrisināja: G.Amantovs, St.Lazdiņš, J.Voicišs, Z.Pulča, S.Sirmā (Balvi), A.Mičule (Tilža), V.Ločmele (Lazdukalns), N.Mantone (Bērzkalnes pagasts), D.Zelča (Krišjāņu pagasts), I.Homko (Medņeva).

5.kārtā veiksmē uzmaida VIJAI LOČMELEI no Lazdukalna pagasta. Pēc balvas griezties redakcijā (līdzīgi ņemt personu apliecinošu dokumentu).

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Baznīca. Iesūtīja Leontīna Dukaļska no Balviem.

Baldonēs. Iesūtīja Leontīna Dukaļska no Balviem.

Stacijas pamatskolas simtgades gaidās! Iesūtīja Anna Leišavniece.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Pērk

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

IEPĒRK MĀJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparrade.lv

SIA "Lauku Miesnieks"
iepērk **mājlopus.**
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.

SIA "LATVIJAS GAĻA" iepērk
**liellopus, jaunlopus, aitas,
zirgus.** Samaksa tūlītēja.
Svari. Tālr. 28761515.

Pērk mežu ar zemi un cirsmaš.
Tālr. 27876697.

SIA "Senlejas" iepērk liellopus, teļus.
BIO liellopiem augstas cenas!
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 62003939.

Pērk apaugumus, cirsmaš,
īpašumus. Tālr. 26489727,
27270205.

Pērk DT-20 motoru.
Tālr. 27822403.

Pērk mežus, zemi, izcirtumus,
cirsmaš. Tālr. 29433000.

"Craftwood" PĒRK MEŽA
ĪPAŠUMUS visā Latvijā, cena no
1000-10000 EUR/ha. Samaksa
darījuma dienā. Tālr. 26360308.

Dažādi

Smalcina ar 2,8 m smalcinātāju,
pļauj ar 2-disku pļaujmašīnu.
Tālr. 29165808.

Pļauj piemājas zālājus ar trimmeri,
gan ar krūmgriezi, gan ar stumjamo
zāles pļaujmašīnu. Tālr. 29165808.

Pļaušana ar trimmeri.
Tālr. 22044458.

Koka māja nojaukšanai Viļakā.
Tālr. 26546543.

Labiem saimniekiem dāvina
kaķēnus. Tālr. 26609303.

Atrasta Māra Lielbārža bankas
karte, kas bija atstāta bankomatā
pie veikala "Labais".
Interesēties redakcijā.

Aktuāli

Kā lauksaimniekiem rīkoties?

Lauku atbalsta dienests (LAD) ir saņēmis informāciju no daudziem lauksaimniekiem par dabas apstākļu postījumiem laukiem, tāpēc sniedzam skaidrojumu, kā rīkoties šādos gadījumos.

Ja platību maksājumiem pieteiktos laukus ir izpostījusi krusa, negaiss vai lietusgāzes tā, ka tie vairs neatbilst atbalsta maksājumu saņemšanas nosacījumiem (laukā vairs nav atbalsttiesīgā kultūrauga pārsvars), tad lauksaimniekiem par to jāinformē LAD, lai saglabātu tiesības par nopostītajā laukā deklarēto kultūraugu saņemt platību maksājumus. Lauksaimniekam 15 darba dienu laikā jāiesniedz dienestam iesniegums par ārkārtas apstākļiem. Iesniegumam obligāti jāpievieno foto uzņēmumi, kuros redzami postījumi. Lai varētu identificēt fotogrāfijas uzņemšanas vietu, fotoaparātam jāieslēdz atrašanās vietas noteikšanas režīms vai arī fotogrāfijā jāiekļauj kādu attiecīgajam laukam specifisku vides objektu, piemēram, koku, ēku.

Tikai pēc tam, kad ir iesniegts iesniegums un foto pierādījumi LAD, lauksaimnieks drīkst veikt izmaiņas – pārsēt laukā citu kultūraugu vai izveidot laukā papuvi. Šādi rīkojoties tiks saglabātas tiesības saņemt atbalsta maksājumus, kas norādīti Vienotajā iesniegumā par sākotnēji deklarēto kultūraugu. Platību maksājumu pieteikumā jāatstāj sākotnēji deklarēta kultūrauga kods, bet iesniegumā par postījumiem jāinformē LAD, ja lauks tiks pārsēts.

Veiksmes prognoze

18.jūnijs. Plānošanas otrdienā īstais laiks sev uzdot jautājumus: ko tad īsti vēlos sasniegt karjerā un personīgajā dzīvē? Tāpēc neesiet slinks (-a) un ņemiet rokā pildspalvu un papīru, un uzrakstiet konkrēti, pa punktiem, savas vēlmes. Piemēram, 1. Alga mēnesī 1000 eiro (gribat miljonu, tā arī rakstiet). 2. Kļūt par direktora vietnieku. 3. Saņemt no Jāņa bildinājumu 23.06.2019. 4. Nopirkt savu sapņu auto (marku, cenu, gadu utt.). Tātad vēlmes formulējam ļoti precīzi un ar konkrētiem vārdiem, uzvārdiem, cipariem. Dzirdu jau dzirdu, ka jums tas viss jau ir galvā, kāpēc jāsmērē papīrs? Tāpēc, ka dubults neplīst. Un uzrakstītajam ir 2-kāršs spēks. Tu taču gribi, lai tavi sapņi piepildās, vai ne? Nu tad pamēģini!

19.jūnijs. Tā kā ne darbā, ne biznesā šodien kalnus gāzt neizdosies, tad parūpēsimies par savu izskatu: matiem, nagiem, sejas ādu. Jo papardes zieda meklēšanas diena nav aiz kalniem. Pat, ja nav naudas dārgām procedūrām, tad tev ir rokas un kājas. Tāpēc pēc darba, aidā, uz pļavu un pieplūc ceļmallapas vai lielā dadža lapas, vai pat ar lāpstu izroc arī saknes. Nē, nē, ēst tev tās nevajadzēs, bet pavārit gan minūtes 30. Pēc tam ar šo novāriņumu var gan mazgāt, gan skalot matus. Ja šo procedūru 1x nedēļā atkārtosi vismaz mēnesi, es tev garantēju satriecoši skaistus un veselīgus matus. Citas skaistumkopšanas maskas un receptes meklē internetā vai vecmāmiņas vecajā kladē. Lai izdodas!

20.jūnijs. Radoša ceturtdiena radošiem cilvēkiem, kad galvā var tapt super scenārijs par Ligo vakara svinēšanu, dzimt jauna melodijas, raksts vai dzejolis, vai uz molberta brīnišķīga glezna. Tāpat šodien cenšamies dzīvot viegli kā putniņi gaisā, kā tani teicienā: ne tie sēj, ne tie pļauj, bet tāpat ir paēduši. Tomēr šodienas eiforijā nevajadzētu aizmirst par savu jaunāko paaudzi: bērniem vai mazbērniem, kā arī mājdzīvniekiem. Kā tikai jūs šodien atļaidīsiet grožus, tā viņi uzreiz var nogāzt kādus podus. Tāpēc šodien, lūdzu, sekojiet viņu nodarbēm!

Pareģe Ilga * Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

Atceries!

Jūnijā ir ne tikai Jāni,
bet arī pusgada abonēšana!

**Pārliecinies, vai
abonēji** **Vaduguni**

**turpmākajiem
mēnešiem?!**

Informē VSAA

Valsts fondēto pensiju shēmas darbība 2018.gadā

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA) ir apkopusi informāciju par valsts fondēto pensiju shēmas (VFPS) jeb pensiju 2.līmeņa darbību 2018.gadā.

2018.gada beigās VFPS bija 1 289 tūkstoši dalībnieku. 2018.gada laikā valsts fondēto pensiju shēmai pievienojušies 31 tūkstoši jaunu dalībnieku, bet 117 tūkstoši dalībnieku, kas ir 9% no visiem, ir mainījuši savu ieguldījumu plānu.

Dalībniekiem bija pieejami 29 ieguldījumu plāni, kurus pārvaldīja deviņi līdzekļu pārvaldītāji. 2018.gadā VSAA ir pārskaitījusi VFPS līdzekļu pārvaldītājiem dalībnieku iemaksas, kas kopumā veidoja 529 milj. eiro.

Gada laikā 14 687 VFPS dalībnieki pieprasīja vecuma pensiju. Šo personu vidējais dalības ilgums valsts fondēto pensiju shēmā bija 11 gadi un 10 mēneši.

10 606 dalībnieki izvēlējās uzkrāto VFPS kapitālu pievienot nefondētajam pensijas kapitālam (pensiju 1.līmenim). Šo dalībnieku VFPS uzkrātais kapitāls 23 milj. eiro apmērā ieskaitīts valsts pensiju speciālajā budžetā un ņemts vērā viņu vecuma pensiju aprēķināšanai. Līgumus ar apdrošināšanas sabiedrībām noslēdza 3 930 VFPS dalībnieki, un viņu VFPS uzkrātais kapitāls kopā 25,2 milj. eiro apmērā ir pārskaitīts dzīvības apdrošināšanas sabiedrībām mūža pensijas

apdrošināšanas polises iegādei.

Līdzekļu pārvaldītāju izdevumi 2018.gadā samazinājās līdz 23,1 milj. eiro (2017.gadā – 42,1 milj.).

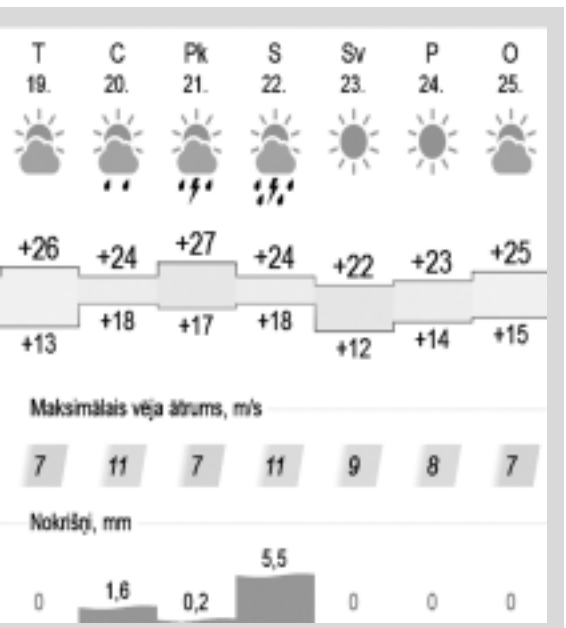
Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai VFPS administrēšanas izdevumi 2018.gadā bija 846 tūkstoši eiro, no tiem 720 tūkstoši veidoja *Nasdaq CSD SE* (centrālā vērtspapīru deponitārija) izmaksas VSAA deleģēto pārvaldes uzdevumu izpildei, kas ietver dalībnieku kontu reģistru uzturēšanu un naudas darījumu veikšanu.

Vairāk informācijas par VFPS darbību var iegūt interneta vietnēs vsaa.gov.lv un manapensija.lv.

Vienotā valsts un pašvaldību pakalpojumu portālā www.latvija.lv ir pieejami VSAA e-pakalpojumi, kas valsts fondēto pensiju shēmas dalībniekiem dod iespēju pieprasīt:

- informāciju par valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieka reģistrāciju un ieguldījumu plāna izvēli;
- informāciju par valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāja un ieguldījumu plāna maiņu;
- valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieka konta izrakstu.

Portālā www.latvija.lv var iesniegt E-iesniegumu valsts fondētā pensiju kapitāla līdzekļu pārvaldītāja un ieguldījumu plāna izvēlei vai maiņai.

Gismeteo.Jaunumi.

